

BRUGSANVISNING

FOR BETJENING, INDSTILLING, PLEJE OG VEDLIGEHOLDELSE

DIN EN ISO 4210 / DIN EN 82079-1

TREKKINGCYKEL
CITYCYKEL

Salg:
Hermann Hartje KG
Tlf. +49 (0)4251-811-90
info@hartje.de
www.hartje.de

The logo for Qio, featuring the letters 'Qio' in a bold, black, sans-serif font. The 'Q' is stylized with a small square at the top right and a tail that curves downwards and to the left. The 'i' is a simple vertical line with a square dot above it. The 'o' is a simple circle.

1 Garanti (garantibestemmelser)

Med denne cykel har du købt et eksklusivt kvalitetsprodukt. Vi tilbyder dig derfor fra og med købsdatoen følgende garanti:

På aluminiumsstel og ikke-affjedrede forgafle i aluminium: 5 års garanti på brud på stellet og forgafle

På stålstel og ikke-affjedrede forgafle af stål: 5 års garanti på brud på stellet og forgafle

På carbonstel og carbon-forgafle uden affjedring: 3 års garanti på brud på stellet og forgafle

Under garantiens løbetid afhjælpes produktmangler ved erstatning eller gratis reparation. Alle garantiydelse kan udelukkende leveres af en cykelhandler, som vi har valgt.

Garantien gælder kun for første ejer og kan ikke overdrages til en efterfølgende ejer.

Et købsbevis (regning/dateret salgsdokument, som identificerer cyklen) er nødvendigt.

Garantien gælder ikke ved brug til væddeløb og konkurrence.

Denne garanti dækker komplette cykler, der er slutmonteret og justeret af et salgssted, som vi har autoriseret.

Denne garanti bortfalder, hvis eftersynsintervallerne ikke overholdes, hvis cyklen udsættes for utilsigtet brug, hvis cyklen repareres forkert, og hvis cyklen ombygges eller modificeres.

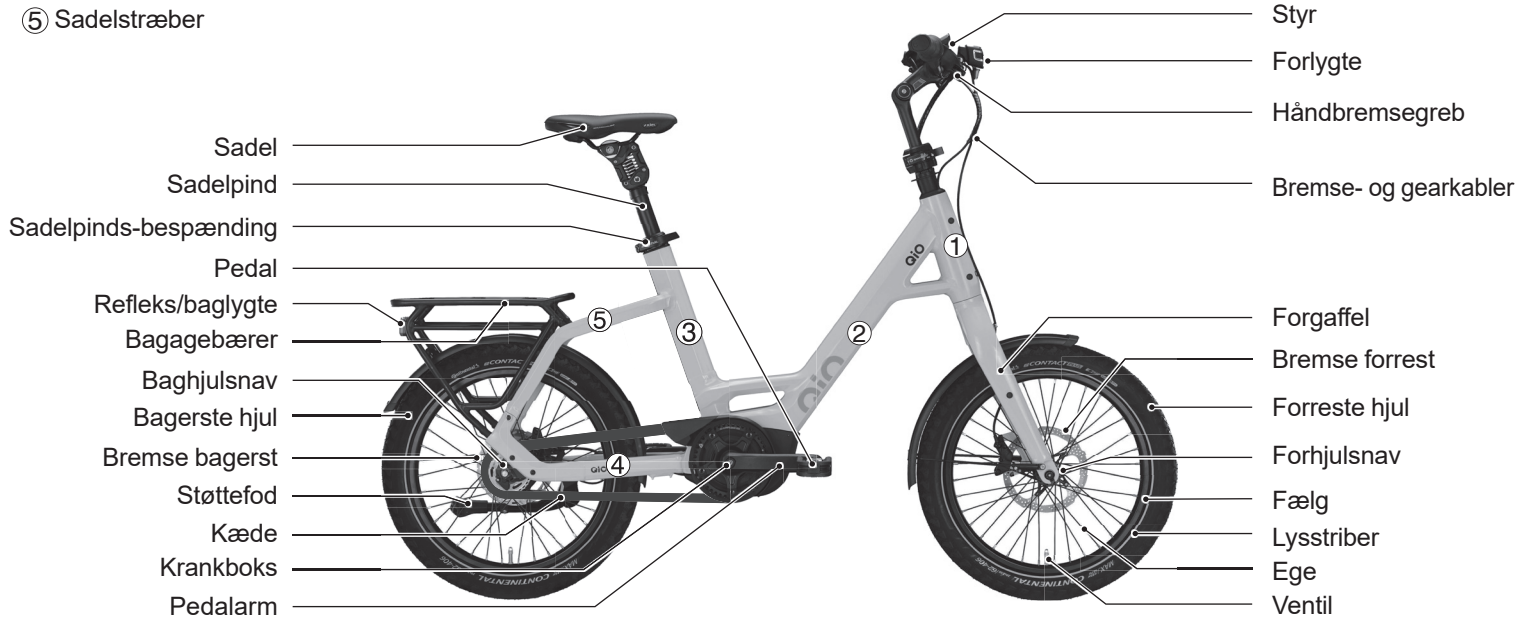
Tekst: Copyright tilhører firmaet Hermann Hartje KG, Hoya, ingen mangfoldiggørelse uden vores samtykke

2 Cykelbetegnelser

Stel:

- ① Kronrør
- ② Skrårør
- ③ Sadelrør
- ④ Kædestræber
- ⑤ Sadelstræber

Bemærkning: Illustrationen kan variere afhængigt af hhv. din cykelmodel og det valgte udstyr. Læs de særlige anvisninger for dit udstyr i de relevante kapitler.

Indholdsfortegnelse

1	Garanti (garantibestemmelser)	2	4.1.4	Enheder	16
2	Cykelbetegnelser	3	4.2	Skrueretning ved skruer	16
3	Sikkerhed	8	4.3	Tilspændingsmomenter	16
3.1	Generelle anvisninger	8	4.4	Siddeposition	17
3.1.1	Læs brugsanvisningen	8	4.5	Slitage	18
3.1.2	Gyldighed	8	4.6	Carbonkomponenter	19
3.1.3	Mærkning af advarsler	9	4.7	Beskyttelse mod tyveri	19
3.2	Tilsløst anvendelse	9	4.8	Tilladt samlet vægt	19
3.3	Kørsel på offentlige veje	11	4.8.1	Fastlæggelse af nettovægt	20
3.3.1	Cykelhjelm	12	4.8.2	Beregning af samlet vægt	20
3.3.2	Styrforlængelser	12	4.9	Transport	20
3.3.3	Yderligere forskrifter	13	4.10	Inden kørsel	21
3.4	Ændringer	14	4.11	Kontrolanvisning	22
3.5	Resterende farer	14	4.12	Efter et styrt	23
4	Grundlæggende	15	4.13	Rengøring og konservering	23
4.1	Symboler og begreber	15	5	Bremser	25
4.1.1	Symboler	15	5.1	Kontrol af bremses	27
4.1.2	Begreber	15	5.2	Bremsegrebs-tilknytning	28
4.1.3	Skriftlige kendetegn	16	5.3	Parkeringsbremse	28

5.4 Fælgbremse	29	7 Gearskifte	45
5.4.1 Grundlæggende	29	7.1 Udvendige gear	46
5.4.2 Betjening	32	7.1.1 Grundlæggende	46
5.4.3 Indstillinger	32	7.1.2 Betjening	48
5.5 Skivebremse	34	7.1.3 Indstillinger	50
5.5.1 Grundlæggende	34	7.2 Navgear	52
5.5.2 Betjening	35	7.2.1 Grundlæggende	52
5.5.3 Indstillinger	36	7.2.2 Betjening	52
5.6 Fodbremse	39	7.2.3 Indstillinger	54
5.6.1 Grundlæggende	39	8 Kædestramning	57
5.6.2 Betjening	40	8.1 Grundlæggende	57
5.6.3 Indstillinger	40	8.2 Indstillinger	57
6 Lys	41	8.2.1 Excenterkædestrammer	57
6.1 Grundlæggende	41	8.2.2 Kædestrammer ved dropout	58
6.2 Betjening	42	9 Motorer	60
6.2.1 Dynamo	43	9.1 Kanksæt	60
6.2.2 Navdynamo	43	9.1.1 Grundlæggende	60
6.3 Indstillinger	44	9.1.2 Betjening	60
6.3.1 Lodret indstilling	44	9.1.3 Kontrol af kanksæt	60
6.3.2 Vandret indstilling	44		

Indholdsfortegnelse

9.2 Kædetræk	61	10.5 Ringeklokke	74
9.2.1 Grundlæggende	61	10.5.1 Grundlæggende	74
9.2.2 Betjening	61	10.5.2 Betjening	74
9.2.3 Indstillinger	61	10.5.3 Indstillinger	74
9.3 Remtræk	62	10.6 Støttefod	74
9.3.1 Grundlæggende	62	10.6.1 Grundlæggende	74
9.3.2 Betjening	63	10.6.2 Betjening	75
9.3.3 Indstillinger	63	10.6.3 Indstillinger	75
10 Yderligere komponenter	64	10.7 Ringlås	75
10.1 Styr	64	10.7.1 Låsning af ringlåsen	75
10.1.1 Grundlæggende	64	10.7.2 Åbning af ringlåsen	75
10.1.2 Betjening	64	10.8 Quick release	76
10.1.3 Indstillinger	64	10.8.1 Grundlæggende	76
10.2 Sadel	68	10.8.2 Betjening	76
10.2.1 Grundlæggende	68	10.8.3 Indstillinger	77
10.2.2 Indstillinger	68	10.9 Affjedring	78
10.3 Bagagebærer	71	10.9.1 Fjedergaffel	78
10.3.1 Grundlæggende	71	10.9.2 Affjedret sadelpind	82
10.3.2 Betjening	72	11 Hjul og dæk	84
10.4 Bagage	73	11.1 Hjul	84

11.1.1 Grundlæggende	84
11.1.2 Indstillinger	85
11.2 Dæk og ventiler	85
11.2.1 Grundlæggende	85
11.2.2 Indstillinger	88
12 Opbevaring og bortskaffelse	89
12.1 Opbevaring	89
12.2 Bortskaffelse	91
12.2.1 Bortskaffelse af emballage	91
12.2.2 Bortskaffelse af smøre- og plejemidler	91
12.2.3 Bortskaffelse af dæk og slanger	91
12.2.4 Bortskaffelse af cykel	91
13 Eftersynsprotokol	92
14 Cykelpapirer	94
15 Overdragelsesprotokol	96
15.1 Forhandler	96
15.2 Kunde	96
16 Kolofon	97

3 Sikkerhed

3.1 Generelle anvisninger

3.1.1 Læs brugsanvisningen

Læs alle advarsler og bemærkninger i denne brugsanvisning grundigt igennem, inden du bruger cyklen.

Opbevar alle brugsanvisninger inden for rækkevidde, så de altid er tilgængelige. Hvis du giver din cykel videre til tredjeperson, bedes du også at give brugsanvisningen med.

3.1.2 Gyldighed

Denne brugsanvisning gælder for cykelmodeller fra årgang 2018. Din cykel eller elcykel (pedelec) er afhængigt af model ikke godkendt til kørsel på offentlig vej, sammenlign med figuren »StVZO-mærkat« eller »Lygter« for at finde ud af, om din cykel eller elcykel er godkendt til kørsel på offentlig vej.

Cykler eller elcykler uden tilladelse til kørsel på offentlig vej er udstyret med en tilsvarende mærkning på sadelrøret eller skrårøret (se figuren »StVZO-mærkat«).

- Kontrollér ved sammenligning med figuren *StVZO-mærkat* eller *Lygter*, om din cykelmodel eller din elcykelmodel er godkendt til kørsel på offentlig vej (se kapitlet »Kørsel på offentlige veje« på side 11).

Elcykler (pedelecs) har derudover en supplerende original brugsanvisning til motoren.

Figur: StVZO-mærkat (eksempel)

Figur: Lygter (eksempel)

1 Forlygte med refleks (hvid)	4 Siderefleks (gul)
2 Lysstriber (hvid)	5 Baglygte med refleks (rød)
3 Refleks på pedalen (gul)	

3.1.3 Mærkning af advarsler

Meningen med advarslerne er at gøre dig opmærksom på eventuelle farer. Advarslerne kræver din fulde opmærksomhed samt forståelse af ordlyden. Hvis en advarsel ikke følges, kan det medføre kvæstelser for dig eller andre personer. Advarslerne alene hindrer ingen farer. Overhold alle advarsler for at forebygge risici i forbindelse med brugen af cyklen.

Advarsler findes i følgende kategorier:

ADVARSEL

Signalordet »Forsigtig« beskriver en fare med en mellemstor risiko, der kan resultere i dødsfald eller alvorlige kvæstelser, hvis den ikke undgås.

FORSIGTIG

Signalordet beskriver en fare med en lav risiko, der kan resultere i mindre eller moderate kvæstelser, hvis den ikke undgås.

BEMÆRK

Signalordet advarer mod mulige materielle skader.

3.2 Tilsigtet anvendelse

ADVARSEL

Farer for børn og personer med utilstrækkelig viden eller evner!

Fare for ulykker og personskade!

- Benyt udelukkende cyklen, efter at du er blevet fortrolig med betjeningen og alle funktionerne.
- Lad ikke personer med nedsatte fysiske, sensoriske eller mentale evner eller mangel på erfaring og viden, benytte cyklen.
- Lad ikke børn lege med cyklen.
- Sørg for, at det ikke er børn, der gennemfører rengøring, pleje og vedligeholdelse.

ADVARSEL

Børns utilstrækkelige viden eller evner.

Kvælningsfare!

- Lad ikke børn lege med emballagefolien. Børn kan under leg sidde fast i den og blive kvalt.

ADVARSEL

Bremselængden kan blive længere eller cyklen kan skride væk i kurver, f.eks. ved fugtigt vejr eller snavsede veje.

Fare for ulykker og personskade!

- Tilpas din kørestil efter til vejrforholdene og kørebanens beskaffenhed.

ADVARSEL

Brud på konstruktionsdele ved ikke tilsigtet brug.

Fare for ulykker og personskade!

- Benyt udelukkende cyklen, som det er beskrevet i den tilsigtede brug.

FORSIGTIG

Steder med klemfare som følge af bevægelige dele på cyklen.

Fare for personskade!

- Bær tætsiddende tøj.
- Undgå, at løse bånd hænger nedad, f.eks. snørebånd eller bånd fra jakker.

FORSIGTIG

Udskridning pga. forkert skotøj.

Fare for personskade!

- Bær sko med skridsikker sål.

FORSIGTIG

Tab af kontrollen over cyklen.

Fare for personskade!

- Hold under kørslen et fast greb om begge styrgrebene med hænderne.
- Vær altid klar til at bremse.
- Kør aldrig med én hånd på styret eller helt uden hænderne på styret.

BEMÆRK

Førøget slitage og brud på konstruktionsdele ved forkert brug af din cykel.

Risiko for beskadigelse!

- Spring ikke over ramper eller jordbunker med cyklen.
- Kør ikke med cyklen over trapper eller andre forhøjninger, f.eks. kantsten eller klipper.
- Kør ikke gennem dybt vand.

Producenten eller den autoriserede forhandleren hæfter ikke for skader, der er forårsaget af utilsigtet brug. Brug udelukkende cyklen på den måde, som det beskrives i denne brugsanvisning. Enhver anden brug betragtes som utilsigtet og kan føre til ulykker, alvorlig personskade eller skader på cyklen.

Garantien bortfalder ved utilsigtet brug af cyklen.

Cyklen er beregnet til at blive brugt af én person, til hvis højde siddepositionen er indstillet.

Cyklen er beregnet til at blive brugt på gader og veje med fast belægning. I let terræn som f.eks. på grusveje eller mark- og skovveje kan den bruges med forsigtighed. Hjulene skal til enhver tid have kontakt med underlaget. Enhver form for brug i uvejsomt terræn kan medføre, at cyklen bryder sammen.

Cyklen er ikke beregnet til brug ved atypisk høj belastning, f.eks. betragtes anvendelse til væddeløb eller konkurrencer som utilsigtet.

3.3 Kørsel på offentlige veje

ADVARSEL

Forkert eller utilsigtet brug.

Fare for ulykker og personskade!

- Benyt kun cyklen til kørsel på offentlige veje, hvis udstyret overholder de nationale forskrifter ift. vejførsel.
- Vær opmærksom på og følg de nationale og regionale forskrifter ved kørsel på offentlige veje.

ADVARSEL

Manglende hovedbeskyttelse.

Fare for personskade!

- Bær en egnet cykelhjem under kørslen.

ADVARSEL

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og personskade!

- Bær lyst tøj med reflekterende elementer under kørslen.

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og personskade!

- Mist ikke koncentrationen under kørslen pga. andre opgaver, f.eks. når du tænder for lyset.
- Benyt ikke mobile apparater under kørslen, f.eks. smartphones eller MP3-afspillere.
- Kør ikke på cyklen, hvis du har indtaget alkohol, stoffer eller påvirkende medikamenter.

Bemærkning: Skov- og markveje samt private områder udgør også offentlig vej, hvis de er offentligt tilgængelige.

- Sørg for at få information om de pågældende gyldige forskrifter ift. kørsel på offentlige veje i landet/regionen, f.eks. hos trafikministeriet.
- Sørg for løbende at få information om ændret indhold af de gyldige forskrifter.
- Kør på en måde, så ingen kommer til skade, bringes i fare eller bliver hindret eller generet.
- Benyt de veje, der er beregnet til cykler.

3.3.1 Cykelhjelm

- For din sikkerhed: Bær en cykelhjelm, også selvom der ikke er nogen lovmæssig pligt til det.
- Lovgivning og forskrifter kan til enhver tid ændre sig. Sørg for løbende at få information om de specifikke nationale og regionale forskrifter.
- Bær en passende cykelhjelm, der er testet iht. standarden DIN EN 1078 og er udstyret med CE-mærket.

3.3.2 Styrforlængelser

ADVARSEL

Forlænget bremselængde pga. større afstand til bremsegrebene.

Fare for ulykker og personskade!

- Gør dig fortrolig med styrforlængelserne og med bevægelserne, der er nødvendige for at gribe omkring bremsegrebene.
- Kør særligt forudseende, hvis du bruger styrforlængelser.

3.3.2.1 Barends

Brug af barends på offentlig vej er forbundet med risici. Hænderne skal flyttes længere for at nå til bremsegrebene, og dette kan i faresituationer føre til ulykker.

Barends er ekstra greb ved styrets ender, hvormed en bedre kropstilling evt. kan indtages ved særligt stejle stigninger.

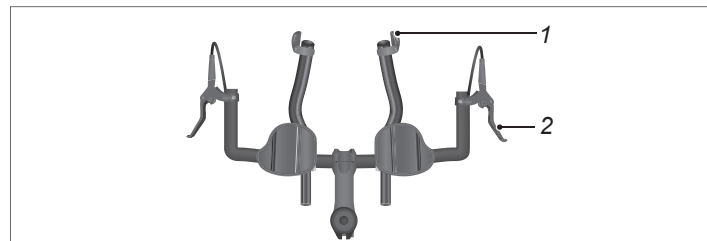
3.3.2.2 Triatlon-bøjler

Triatlon-bøjler anvendes for at muliggøre indtagelse af en mere hensigtsmæssig aerodynamisk kropstilling i forbindelse med f.eks. triatlon eller tidskørsler.

Triatlon-bøjler må kun eftermonteres på racercykler uden motor-assistance.

Gearvælgerne befinder sig i triatlon ofte for enderne af styret. Bremsegrebene befinder sig for enden af basisstyret. Når racercyklen køres i den aerodynamiske stilling, befinder bremsegrebene sig uden for cyklistens umiddelbare rækkevidde.

- Find et sted uden trafik, og sørg for at gøre dig fortrolig med køreegenskaberne med triatlon-bøjler og afstanden til bremsegrebene.
- Sørg for at udelukke andre faremomenter, f.eks. uøvet håndtering af klikpedaler, mens du øver dig i brugen af styret.
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.

Figur: Triatlon-bøjler (eksempel)

6 Gearvælger

7 Bremsegreb

3.3.3 Yderligere forskrifter

Ved kørsel i trafikken skal cykler være udstyret med to uafhængige bremser og en ringeklokke.

3.4 Ændringer

ADVARSEL

Ændringer på cyklen eller forkert udvalgte reservedele kan forårsage funktionsfejl på cyklen.

Fare for ulykker og personskade!

- Benyt udelukkende originale reservedele.

3.5 Resterende farer

Trods overholdelse af alle sikkerhedsanvisninger og advarsler er brugen af cyklen alligevel f.eks. forbundet med følgende uforudsigelige resterende faremomenter:

- Andre trafikanters forkerte adfærd
- Uforudsigelige materialefejl eller materialetræthed kan medføre brud eller at komponenters funktioner ikke virker
- Kør forudseende og defensivt.
- Kontroller cyklen før hver cykeltur for revner, farveændringer eller beskadigelser.
- Kontroller funktionen af de sikkerhedsrelevante komponenter, som f.eks. bremserne, før hver cykeltur.
- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen for mulige skader efter et styrt eller en ulykke.

4 Grundlæggende

4.1 Symboler og begreber

4.1.1 Symboler

1. Handlingsanvisninger med bestemt rækkefølge begynder med et tal.
- Handlingsanvisninger uden fast rækkefølge begynder med et punkt.
- Oprensninger begynder med en såkaldt tankestreg.

Bemærkning: Supplerende bemærkninger til hhv. handlingsanvisningerne og anvendelsen.

4.1.2 Begreber

Dynamo: I modsætning til normen anvendes begrebet »dynamo« i stedet for »generator«.

Frepind med udvendig bspænding: I modsætning til normen anvendes begrebet »frepind med udvendig bspænding« i stedet for »frepind til styrrør uden gevind«.

Dropouts: Forbindelse af sadelstræberen og kædestræberen. Baghjulets aksel skrues fast i stallets dropouts.

Modhold: I modsætning til normen bruges begrebet modhold om armen, der er monteret som modleje til fodbremsen på kædestræberen.

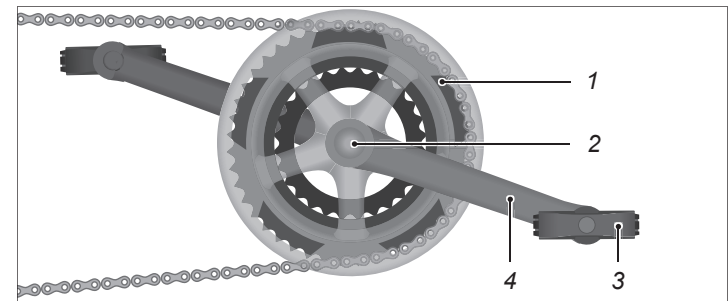
Bremsegreb: I modsætning til normen bruges begrebet bremsegreb om grebet, der er fastgjort på styret og beregnet til betjening af hhv. fælg-, tromle- eller skivebremsen.

Trykpunkt (hydraulisk bremse): Positionen på bremsegrebet, hvor bremsen begynder at bremse.

Lock-out: Funktion til låsning af fjedergaflen.

Kranksæt: Modul bestående af pedaler, pedalarme, krankboks og kædehjul.

Sag: Sænkningen af affjedringen, der alene forårsages af cyklists vægt.

Figur: Kranksæt

1 Kædehjul

2 Krankboks

3 Pedal

4 Pedalarm

4.1.3 Skriftlige kendetegn

Kursiv skrift anvendes til billedtekster og teksthenviisninger.

4.1.4 Enheder

Enhed	Betydning	Enhed for
1/min	i minuttet	Omdrejninger i minuttet
Bar	Bar	Tryk (forældet)
g	Gram	Vægt (= kg/1000)
kg	Kilogram	Vægt (= g×1000)
kPa	Kilopascal	Tryk
Nm	Newtonmeter	Drejningsmoment
psi	pound per square inch	Tryk (USA, forældet)
"	Tommer	Længde (USA); 1 tomme = 2,54 cm

4.2 Skrueretning ved skruer

- Skru skruer, stikaksler og møtrikker fast med uret.

Bemærkning: Hvis der afviges fra denne regel, gøres der i det pågældende kapitel opmærksom på en ændret skrueretning. Vær opmærksom på de pågældende bemærkninger.

4.3 Tilspændingsmomenter

ADVARSEL

Materialetræthed pga. fagligt ukorrekt fastskruning af skrueforbindelser.

Fare for ulykker og personskaade!

- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker løse skrueforbindelser.
- Skrueforbindelser skal strammes fagligt korrekt med en momentnøgle og de korrekte drejningsmomenter.

For en fagligt korrekt stramning af skrueforbindelserne, skal drejningsmomenterne overholdes. Til det formål er der brug for en momentnøgle med et passende indstillingsområde.

- Hvis du ikke har erfaring med håndteringen af momentnøgler, skal du få din autoriserede forhandler til at kontrollere skrueforbindelserne.
- Enkelte af cyklens komponenter er mærket med angivelser ift. tilspændingsmomenter eller markeringer ift. indstiksdybden. Overhold under alle omstændigheder disse angivelser og markeringer.

Denne tabel indeholder ikke samtlige komponenter, tilspændingsmomenterne er grundlæggende værdier og gælder ikke for komponenter af carbon.

- Spørg ved andre komponenter evt. om det passende tilspændingsmoment eller læs den vedlagte brugsanvisning til komponenterne.

Skrueforbindelse	Drejningsmoment i Nm
Pedalarm (stål / aluminium)	30 / 40
Pedal	30
Akselmøtrik forrest / bagerst (15 mm)	25 / 35
Sadel (justeringsskrue) M6 / M8	14 / 20
Sadelpindsbespænding M5 / M6	5 / 10
Klemskrue ved dropout M6	6 / 8
Klemskrue ved dropout og slider	7
Bremsegreb og gearvælger på styret	3
Frempind med indvendig bespænding (ekspansionsbolt frempind)	8
Frempind med udvendig bespænding (skaft-/styrbespænding)	4 / 5

4.4 Siddeposition

FORSIGTIG

Muskelspændinger og ledsmerter pga. en forkert indstillet siddeposition.

Fare for personskade!

- Få din autoriserede forhandler til at indstille siddepositionen.

FORSIGTIG

Begrænset tilgængelighed af betjeningslementer på styret pga. en forkert siddeposition.

Fare for ulykker og personskade!

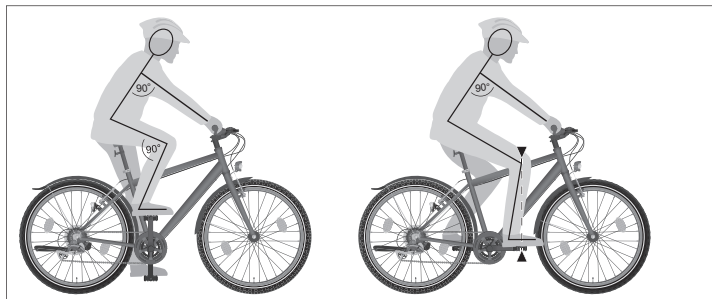
- Få din autoriserede forhandler til at indstille siddepositionen.

Den optimale siddeposition afhænger af cyklens stelstørrelse, cyklistens højde samt indstillingerne af styret og sadlen. Til indstillingen af den optimale siddeposition er det nødvendigt med faglig viden.

Den optimale siddeposition kan derudover også afhænge af den måde, som cyklen bruges på, f.eks. hvis den primært benyttes til sport.

De væsentlige kendetegn ved en optimal siddeposition er:

- Når en pedal står øverst, er det øverste bens knævinkel og armvinklen 90°. Det nederste ben er let bøjet (se figuren »Kendetegn ved en optimal siddeposition« til venstre).
- Når en pedal står forrest, befinder knæet sig over den forreste pedals akse (se figuren »Kendetegn ved en optimal siddeposition« til højre).
- Armene er afslappede og bøjer en smule udad (kan ikke ses på figuren).
- Ryggen står ikke lodret ift. sadelpinden.

Figur: Kendetegn ved en optimal siddeposition

Hvis den optimale siddeposition ikke kan opnås ved indstillingen af sadlen og styret, er det på mange cykelmodeller muligt at udskifte de relevante komponenter.

Ved salg eller overdragelse af cyklen til en anden person opnås der dermed mulighed for fortsat brug af cyklen.

- Hvis siddepositionen ikke kan indstilles optimalt, skal du få din autoriserede forhandler til at montere komponenter med andre mål.

4.5 Slitage

ADVARSEL

Funktionsfejl pga. kraftig slitage, materialetræthed eller løse skrueforbindelser.

Fare for ulykker og personskaade!

- Kontroller din cykel regelmæssigt.
- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker en høj grad af slitage eller løse skrueforbindelser.
- Benyt ikke cyklen, hvis du bemærker revner, deformationer eller farveændringer.
- Få med det samme din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen, hvis du bemærker en høj grad af slitage, løse skrueforbindelser, deformationer, revner eller farveændringer.

Cykelkomponenter er ligesom alle mekaniske komponenter sliddele. Stærk belastning og forkert brug øger slitage. Forskellige materialer har individuelle egenskaber ift. slitage.

Slitage på komponenter af aluminium, carbon eller kompositmaterialer kan kun vurderes af en autoriseret forhandler.

For stel, forgafler og hjul af carbon og kompositmaterialer er hårde slag, stød og spændinger skadelige. Materialets indre struktur ændres på en skadelig måde, uden at det er synligt.

- Indhent rådgivning hos din autoriserede forhandler vedr. sliddele på din cykel.
- Kontroller regelmæssigt tilstanden for alle sliddele.
- Plej sliddele regelmæssigt.

4.6 Carbonkomponenter

ADVARSEL

Ikke synlige revner og deformationer af carbonkomponenter.

Fare for ulykker og personskaade!

- Få en autoriseret forhandler til at kontrollere carbonkomponenter efter styrt, overbelastninger og alvorlige stød.

BEMÆRK

Øget slitage pga. forkert pleje af carbonkomponenter.

Risiko for beskadigelse!

- Undgå, at carbonkomponenter kommer i kontakt med fedt og olie.

4.7 Beskyttelse mod tyveri

- Beskyt din cykel mod tyveri.
- Ved modeller med ringlås: Hvis du ikke kan holde opsyn med din cykel, så lås ringlåsen.

Bemærkning: Benyt en kæde- eller kabellås i stål som effektiv beskyttelse mod tyveri, og lås cyklen fast til en fast genstand, f.eks. et cykelstativ.

Ringlåsen beskytter ikke i tilstrækkelig grad mod tyveri.

4.8 Tilladt samlet vægt

Tilladt samlet vægt:

– Fælgstørrelse børnecykel 20 tommer:	45 kg
– Fælgstørrelse børnecykel 24 tommer:	60 kg
– Fælgstørrelse børnecykel 26 tommer:	80 kg
– Fælgstørrelse 26 tommer:	130 kg
– Fælgstørrelse 27,5 tommer:	130 kg
– Fælgstørrelse 28 tommer:	130 kg
– Fælgstørrelse 29 tommer:	130 kg

Mulige afvigelser fra tilladte samlede vægte (se kapitlet »*Cykelpirer*« på side 94).

- Hvis du har en elcykel, skal du læse den separate brugsanvisning til motoren vedr. den tilladte samlede vægt på din elcykel.

4.8.1 Fastlæggelse af nettovægt

- Fastslå din cykels nettovægt ved at veje den med alt monteret ekstraudstyr.

Bemærkning: Den bedste løsning er at kontrollere vægten ved hjælp af en hængevægt. Bed evt. din autoriserede forhandler om at fastslå din cykels nettovægt.

4.8.2 Beregning af samlet vægt

Den faktiske samlede vægt udregnes på følgende måde:

Cykel + cyklist (inkl. rygsæk) + bagage = samlet vægt

Til bagage hører også cykeltasker og -kurve.

4.9 Transport

BEMÆRK

Forkert benyttelse af cykelholdere.

Risiko for beskadigelse!

- Benyt udelukkende tilladte cykelholdere, hvor cyklen kan transporteres oprejst.
- Indhent oplysninger om brugen af cykelholdere, f.eks. hos din autoriserede forhandler.
- Sørg for at sikre, at cyklen ikke kan skride ud og falde ned.

Afhængig af modellen, er en transportsikring til skivebremsen inkluderet i leverancen.

- Få din autoriserede forhandler til at forklare dig brugen af transportsikringen.
- Brug transportsikringen ved transport af cyklen.
- Transporter cyklen stående.

4.10 Inden kørsel

ADVARSEL

Cyklen opfører sig på en uventet måde.

Fare for ulykker og personskade!

- Øv dig i at bremse og at skifte gear på et sted, hvor der ikke er trafik.
- Kør først ud i trafikken med cyklen, når du kender måden, som cyklen opfører sig på, og du er fortrolig med betjeningen af den.

ADVARSEL

Efter de første cyklede kilometer kan kabler blive længere, og eger eller skrueforbindelser kan løsne sig. Funktionen på cyklens komponenter kan svigte, f.eks. i form af manglende bremseevne.

Fare for ulykker og personskade!

- Få din autoriserede forhandler til at gennemføre et eftersyn efter de første 200 km.

ADVARSEL

Materialebrud pga. driftsrelateret slitage og løse skrueforbindelser.

Fare for ulykker og personskade!

- Kontroller cyklen før hver køretur iht. kontrolanvisningen.
- Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at vise dig, hvordan cyklen kontrolleres.
- Brug kun cyklen, når den er uden skader.
- Brug kun cyklen, når du ikke bemærker en høj grad af slitage og ikke finder nogen løse skrueforbindelser.

Din autoriserede forhandler har færdigmonteret og indstillet din cykel og den er køreklar.

Lær din cykel at kende før den første cykeltur.

- Hold under kørslen et fast greb om begge styrgrebene med hænderne.
- Kør ikke med kun én hånd på styret, da styret kan slå ud, når der bremses.
- Aktiver bremsegrebene flere gange ved hydrauliske bremser, så bremsebelægningscenteres i bremsekaliberen.
- Væn dig til din cykels køreegenskaber på et sted uden trafik.
- Hvis tilknytningen af bremsegrebene til hhv. forhjuls- og baghjulsbremsen er uvant for dig, skal du få din autoriserede forhandler til at ændre dem.

Grundlæggende

- Find et sted, hvor der ikke er trafik, og gør dig fortrolig med din bremsetypes bremseegenskaber ved lav hastighed (se kapitlet »*Bremser*« på side 25).
- Øv håndteringen af gearskifteren på et sted, hvor der ikke er trafik, indtil du kan betjene gearskifteren på en sådan måde, så din opmærksomhed ikke påvirkes af det.
- Kontroller, at du også ved længere cykelture har en behagelig siddeposition, samt at du kan betjene alle komponenter på styret på en sikker måde under kørslen.

4.11 Kontrolanvisning

- Kontroller cyklen grundigt for skader og stor slitage, inden du kører afsted.

Kontroller før hver cykeltur:

- **bremserne**
 - Træk cyklen og betjen en bremse ad gangen, det bremsede hhv. for- og baghjul skal blokere.
- **gearskiftet**
 - Kontroller, at gearskiftet fungerer.
- **strammeanordningerne**
 - Kontroller forspændingen for alle strammeanordninger.
 - Kontroller, at alle strammeanordninger sidder korrekt.
- **stellet, forgaflen og sadelpinden**
 - Der må ikke være nogen synlige revner, deformationer eller farveændringer på stellet, forgaflen eller sadelpinden.
- **skrue- og stikforbindelserne**
 - Visuel kontrol af skrue- og stikforbindelserne.
- **kranksættet**
 - Kontroller, at kranksættet fungerer og sidder ordentlig fast.
- **lyset**
 - Kontroller, at forlygten og baglygten fungerer.
- **ringeklokken**
 - Når du bruger klokken, skal der kunne høres en tydelig lyd.
- **styret og frempinden**
 - Kontroller, at styret og frempinden sidder ordentlig fast.
 - Visuel kontrol af styret og frempinden ift. revner, deformationer eller farveændringer.
- **dækkene**
 - Kontroller dækkene for revner, fremmedlegemer og dæktryk.
- **fælgene og egerne**
 - Visuel kontrol af fælgene.
 - Kontroller, at egerne har en ensartet spænding.

4.12 Efter et styrt

ADVARSEL

Efter et styrt eller en ulykke kan der opstå skjulte skader på cyklen, f.eks. krakelering. Komponenter af carbon eller aluminium kan være beskadigede, også selvom det ikke er til at se.

Fare for ulykker og personskade!

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere cyklen omhyggeligt ift. mulige skader efter et styrt eller en ulykke.
- Kør ikke på cyklen, hvis der er synlige skader på cyklen eller det må antages, at der er skader.

Ved et styrt eller en ulykke kan komponenter af carbon beskadiges. Skader på komponenter af carbon er ikke altid synlige. Tråde eller lakker kan løsne sig eller blive ødelagt og komponenternes styrke kan falde.

- Få din autoriserede forhandler til at udskifte komponenter af carbon efter et styrt eller en ulykke.
- Kontrollér alle cyklens komponenter efter mindre styrt, f.eks. hvis cyklen er væltet (se kapitlet »*Kontrolanvisning*« på side 22).
- Tag kontakt til din autoriserede forhandler hvis du er i tvivl, eller hvis der er reparationer.

4.13 Rengøring og konservering

FORSIGTIG

Klemning og kvæstelse af legemsdele pga. bevægelige dele.

Fare for personskade!

- Vær forsigtig ved håndteringen af bevægelige dele, så du ikke får klemt fingrene.
- Bær evt. beskyttelseshandsker.

BEMÆRK

Anvendelse af forkert rengøringsmiddel.

Risiko for beskadigelse!

- Anvend ikke aggressive rengøringsmidler.
- Anvend ingen skarpe, kantede eller metalliske rengøringsgenstande.
- Rengør aldrig cyklen med en hård vandstråle eller en højtryksrenser.

BEMÆRK

Olie eller fedt drypper ned.

Forurening!

- Vær opmærksom på, at ingen olie eller fedt drypper ned.
- Fjern omgående spildt olie og fedt med en klud.
- Bortskaf spildt olie eller rester af fedt på en miljøvenlig måde iht. de gældende specifikke nationale og regionale bestemmelser.

Det har du brug for ved rengøring:

- Rene rengøringsklude;
- Mildt, lunken sæbevand;
- Blød børste eller svamp;
- Rengørings- og konserveringsmidler.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at rådgive dig om egnede rengørings- og konserveringsmidler.
- Rengør cyklen omgående, hvis den er blevet snavset, f.eks. efter kørsel i regnvej.
- Rengør også cyklen regelmæssigt ved små mængder af snavs.
- Tør alle overflader og komponenter af med en let fugtet svamp.
- Anvend mildt sæbevand til at gøre svampen fugtig.
- Tør efter rengøring alle overflader og komponenter af, så de er tørre.

- Konservér lakflader og metaliske overflader på stellet mindst en gang hvert halve år.
- Behandl ved fælgbremser ikke fælgene, og ved skivebremser ikke bremseklodserne.
- Vær opmærksom på og følg bemærkningerne fra den vedlagte information fra producenten ift. rengøring af enkelte komponenter.
- Hvis cyklen bruges under vanskeligere betingelser, skal rengørings- og konserveringsintervallerne forkortes.

Vanskeligere betingelser er f.eks.:

- Hyppig kørsel i krævende terræn.
- Kørsel i dårligt vejr, f.eks.:
- Om vinteren: Forøget fare for korrosion på grund af vejsalt.
- I mudder eller snavs: Forøget slitage som følge af kraftig tilsmudsning af bevægelige dele.
- I saltholdige omgivelser: Forøget fare for korrosion som følge af saltholdig luft.
- I omgivelser omkring husdyrhold: Forøget fare for korrosion som følge af ammoniakholdig luft.

5 Bremsler

ADVARSEL

Forlænget bremselængde pga. reduceret bremseydelse ved fugtighed.

Fare for ulykker og personskaade!

- Tilpas din kørestil og din hastighed til vej- og vejrforholdene.

ADVARSEL

Fare for at vælte ved at trække i forbremser.

Fare for ulykker og personskaade!

- Brug bremsegrebet til forhjulet forsigtigt ved høje hastigheder for at undgå at vælte.
- Tilpas bremsernes bremsekraft til køresituationen for at undgå at blokere hjulene.
- Brems altid med begge bremser samtidig for at opnå en optimal bremseevne.

ADVARSEL

Blokering af baghjulet kan forårsage styrt.

Fare for ulykker og personskaade!

- Brug bagbremsen forsigtigt for at undgå blokering af baghjulet ved kørsel i sving.

ADVARSEL

Forkerte bremseklodser kan medføre en reduceret eller for stærk bremseydelse eller medføre, at bremserne ikke virker.

Fare for ulykker og personskaade!

- Udskift udelukkende bremsekomponenter med originale reservedele, da den korrekte funktion kun kan sikres på den måde.
- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj til udskiftningen af bremseklodserne, så kontakt din autoriserede forhandler.

ADVARSEL

Muligt tab af synet ved øjenkontakt med bremsevæske.

Fare for ulykker og personskade!

- Beskyt dig mod at bremsevæske kan komme i øjnene.
- Hvis du har fået bremsevæske i øjnene, så skyl straks øjnene med rigeligt klart vand og kontakt en læge med det samme.

ADVARSEL

Mulige kvæstelser ved hudkontakt med bremsevæske.

Fare for ætsning og forgiftning!

- Undgå enhver kontakt med bremsevæsken.
- Hvis du er kommet i kontakt med bremsevæske, så skyl straks de berørte steder med rigeligt klart vand og kontakt en læge med det samme.

ADVARSEL

De hydrauliske bremser virker ikke ved bøjedede eller utætte kabler og åbne tilslutninger.

Fare for ulykker og personskade!

- Hvis du finder skader eller utætheder på hydraulikledninger eller -tilslutninger, må du ikke bruge cyklen.
- Få din autoriserede forhandler til at reparere bremsen.

Bremsen er en teknisk anordning til reduktion af cyklens hastighed. Enkeltdelene betegnes samlet set som bremsesystem.

Din cykel er udstyret med mindst to bremser på for- og baghjul, som fungerer uafhængigt af hinanden.

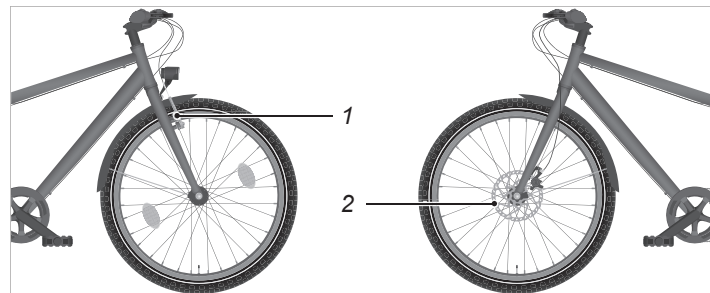
Afhængig af modellen er følgende bremser installeret:

- Fodbremse
- Fælgbremse
- Skivebremse (hydraulisk og mekanisk)
- Tromlebremser
- Kontrollér på baggrund af figuren »*Bremstyper*« og »*Bremstyper 1*«, hvilke bremser din cykel er udstyret med (se kapitlet »*Cykelpapirer*« på side 94).
- For en kort bremselængde, så brems på en ensartet måde med begge bremser.

5.1 Kontrol af bremser

Gennemfør alle de følgende anvisninger for for- og bagbremsen.

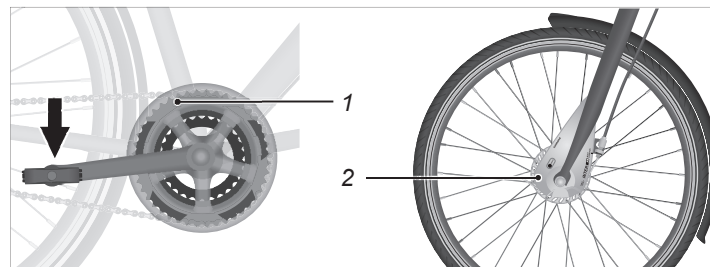
1. Kontroller, at alle bremsesystemets skruer sidder godt fast.
2. Kontroller, om bremsegrebet sidder fast på styret og ikke kan drejes.
 - Hvis du finder løse skruer, så få din autoriserede forhandler til at skruer skruerne fast med en momentnøgle, idet drejningsmomenterne overholdes.
3. Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
 - Hvis afstanden er mindre end 1 cm, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
4. Kontroller om bremsebelægningerne er slidte.
 - Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig, hvordan du kan bedømme slitagen.
5. Kontroller, om bremseskiven sidder på hjulet uden slør ved at bevæge bremseskiven en smule frem og tilbage.
6. Kontrollér, om cyklens hjul blokerer med trukket bremse.
 - Hvis du bemærker en lav bremseevne, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.

Figur: Bremsetyper

1 Fælgbremse

2 Skivebremse

Figur: Bremsetyper 1

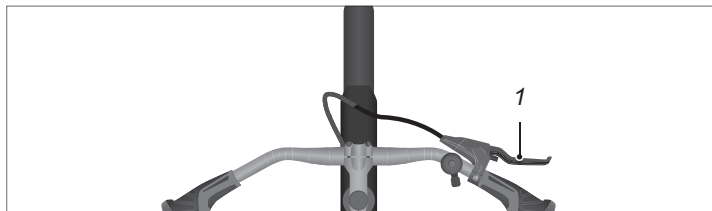
1 Fodbremse

2 Tromlebremser

5.2 Bremsegrebs-tilknytning

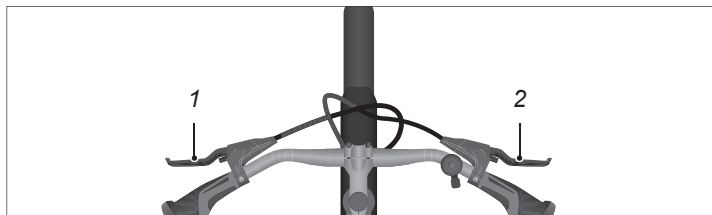
Bremsegrebene er tilknyttet på følgende måde i den grundlæggende konfiguration (se figurerne »*Ét bremsegreb*« og »*To bremsegreb*«).

- Sæt dig ind i bremsegrebs-tilknytningen inden du cykler. Kontakt din autoriserede forhandler, hvis du ønsker at ændre tilknytningen af bremsegreb.

Figur: *Ét bremsegreb (eksempel)*

1 *Bremsegreb til forbremsen*

Figur: *To bremsegreb (eksempel)*

1 *Bremsegreb til forbremsen*

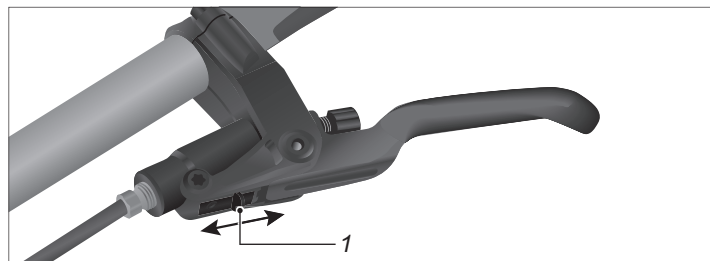
2 *Bremsegreb til bagbremsen*

5.3 Parkeringsbremse

En parkeringsbremse er en anordning, der kan fastlåses, så det forhindres, at cyklen sætter sig i bevægelse.

Visse bremsegreb er udstyret med en parkeringslåsefunktion, som findes i flere varianter.

- Kontrollér, om dit bremsegreb er udstyret med parkeringslåsefunktion.
 - Fastlås bremsen ved at trække bremsegrebet ind mod styret og skubbe låseskyderen i retning af bremsegrebet.
 - Slæk parkeringsbremsen ved at trække bremsegrebet ind mod styret og skubbe låseskyderen i retning af forhjulet.

Figur: *Parkeringsbremse (eksempel)*

1 *Låseskyder*

5.4 Fælgbremse

ADVARSEL

Brud på fælg pga. slitage.

Fare for ulykker og personskade!

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere fælgene mindst en gang om året eller efter 1000 km.

Ved aktivering af bremsegrebet med mekanisk fælgbremse, trækker bremsekablet bremsearmene sammen, og bremseklodserne presses mod fælgen (se figuren »Mekanisk fælgbremse«).

Ved aktivering af bremsegrebet ved en hydraulisk fælgbremse trykkes liggende bremsestempler i bremseenheden udad vha. olietryk. På denne måde presses bremseklodserne mod fælgen (se figuren »Hydraulisk fælgbremse«).

5.4.1 Grundlæggende

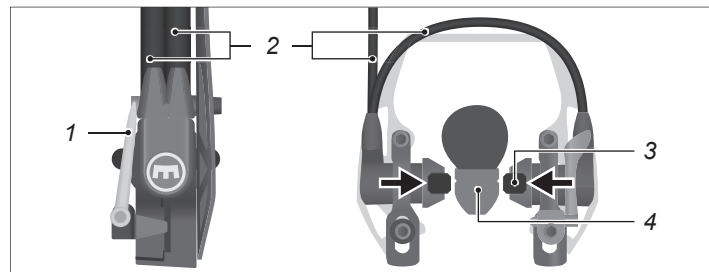
Ved brug af fælgbremsen slides bremseklodserne og fælgen.

Ved en fælgbremse med kabeltræk slides bremsekablet også.

Ved en hydraulisk fælgbremse slides bremsevæsken også.

Gennemfør de følgende anvisninger for for- og bagbremsen.

- Fjern med det samme snavs fra fælgbremsens komponenter og fælgen med en let fugtig klud.
- Kontroller, at alle bremsesystemets skruer sidder godt fast.
- Kontroller, om bremsegrebet sidder fast på styret og ikke kan drejes.

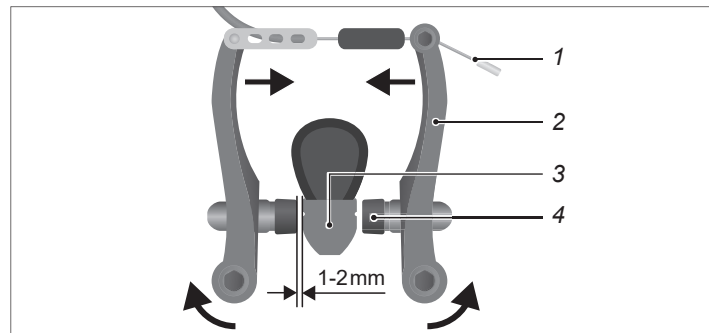
Figur: Hydraulisk fælgbremse

1 Lukkegreb	3 Bremsebelægning
2 Hydraulisk kabel	4 Fælg

- Hvis du finder løse skruer, så få din autoriserede forhandler til at skrue skruerne fast med en momentnøgle, idet drejningsmomenterne overholdes.
- Træk flere gange i bremsegrebet og kontroller, om bremsekablet hænger fast, om der kommer kradselyde og om der kommer bremsevæske ud af kablerne, tilslutningerne eller bremseklodserne.
- Kontroller, om indhylningen af bremsekablet er beskadiget eller trådene er brækket (visuel kontrol).

Bremser

- Hvis du finder mangelfulde bremsekabler, eller hvis der kommer bremsevæske ud, så benyt ikke cyklen.
- Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb, stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
- Hvis afstanden er mindre end 1 cm, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
- Kontroller, om cyklens hjul blokerer med trukket fælgbremse.
- Hvis du bemærker en lav bremseevne, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
- Vær ved betjening af fælgbremsen opmærksom på usædvanlige lyde.
- Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.

Figur: Mekanisk fælgbremse

1 Bremsekabel

2 Bremsearm

3 Fælg

4 Bremsebelægning

5.4.1.1 Fælgbremse med hurtigspænder

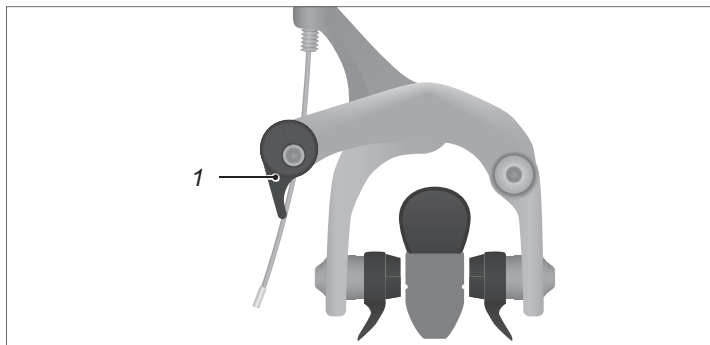
ADVARSEL

Hvis hurtigspænderen er åben, så virker fælgbremsen ikke.

Fare for ulykker og personskade!

- Sørg før hver cykeltur for at sikre dig, at hurtigspænderen er lukket.

Fælgbremsen er udstyret med et quick release-greb for den hurtige montage og demontage af hjulene.

Figur: Fælgbremse

1 Quick release-greb

Kontrol af bremseklodser

- Kontroller, om bremseklodsernes slidgrænse er nået.
 - Hvis du er i tvivl, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremseklodsernes slidgrænse.

Figur: Bremsebelægning

1 Slidgrænse

Bremsebelægnings skal udskiftes inden bremsebelægning slidgrænse er nået.

Få din autoriserede forhandler til at udskifte bremseklodserne samt indstille bremsesystemet efterfølgende.

Bemærkning: Ikke alle bremseklodser har riller som slidgrænse. Få din autoriserede forhandler til at forklare dig om slidgrænserne.

- Kontroller, om der ved fuldt trukket bremsegreb stadig er mindst 1 cm afstand mellem bremsegrebet og grebet.
 - Hvis afstanden er mindre end 1 cm, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille bremsesystemet.
- Kontroller, om bremseklodserne hhv. slides og forbruges på en ensartet måde på begge sider af fælgen (visuel kontrol).
 - Hvis bremseklodserne slides på en forskellig eller skrå måde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.
- Kontroller bremseklodserne for beskadigelser og stærk snavs (visuel kontrol).
 - Hvis bremseklodserne er meget snavsede, så skal du rense dem.
 - Hvis bremseklodserne er beskadigede, så få din autoriserede forhandler til at udskifte dem.
- Kontroller, om bremseklodserne gnider på midten af fælgsiderne.
 - Bremseklodserne skal være indstillet på en sådan måde, så de følger fælgens bøjning så præcist som muligt.
- Tag fat i bremseklodserne og kontroller, om de kan drejes rundt.
 - Hvis du kan dreje bremseklodserne rundt, så få din autoriserede forhandler til at indstille bremseklodserne.

Bremser

- Kontroller, om bremseklodserne ved sammentrækning og løsning af bremsegrebet, bevæger sig ensartet og symmetrisk frem og tilbage i retning af fælgen (visuel kontrol).
 - Hvis bremseklodserne ikke bevæger sig ensartet, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.

5.4.2 Betjening

Ved samme bremsekraft blokerer baghjulet hurtigere end forhjulet. Afhængig af modellen er din cykel udstyret med forskellige bremsetyper på forhjulet og baghjulet.

- Træk bremsegrebet i retning af styret med fingrene for at bremse (se kapitlet »Bremser« på side 25).
- Regulér bremsekraften vha. den kraft, hvormed du trækker i bremsegrebene.

Slip bremsegrebet for at løsne bremsen.

For en kort bremselængde skal du bremse på samme måde med begge bremser, dvs. med hhv. hånd- og fodbremsen.

5.4.3 Indstillinger

ADVARSEL

Tab af bremseydelsen pga. bremsesystemer, der ikke er indstillet fagligt korrekt.

Fare for ulykker og personskade!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at foretage indstillinger af bremsesystemer.

Indstillingen af bremsesystemet kræver faglig viden.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, skal du kontakte din autoriserede forhandler.

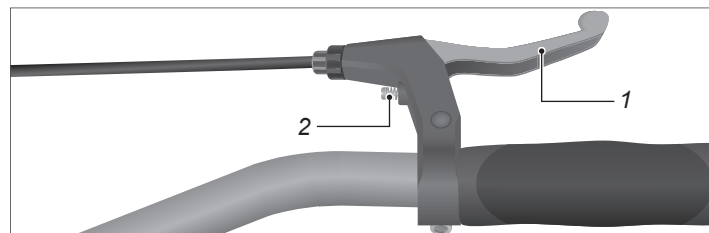
5.4.3.1 Grebsvidde

Indstillingen af grebets vidde kan bringe bremsegrebet tættere på styrgrebet.

- Indstil bremsegrebet, så du kan betjene det forsvarligt under kørslen uden at fjerne hånden fra styret.

Bemærkning: Indstillingen af grebets vidde justerer bremsekablets spænding.

1. Drej justeringsskruen så langt ind, at du kan betjene bremsegrebet forsvarligt (se figuren »Indstillinger af bremsegrebet«).

Figur: Indstillinger af bremsekablet

1 Bremsegreb

2 Justeringsskruen

Bemærkning: Afhængigt af din model er justeringsskruen en krydskærv- eller unbrakoskrue.

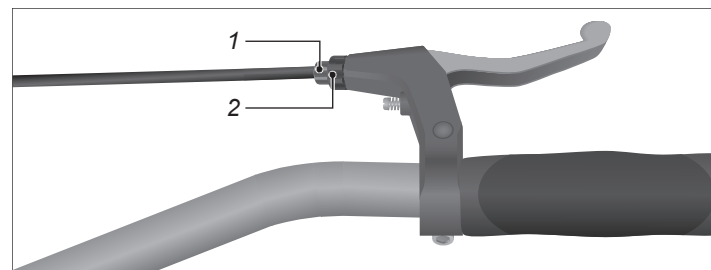
2. Indstil bremsekablets spænding.

5.4.3.2 Bremsekabel

Bemærkning: Hvis afstanden mellem bremseklodserne til venstre og højre for fælgen adskiller sig mere end 1 mm fra hinanden, skal din autoriserede forhandler foretage en grundindstilling af bremsesystemet inden indstillingen af bremsekablet.

1. Drej kontramøtrikken løs en til to omdrejninger mod uret (se figuren »Indstillinger af bremsekablet«).
2. Drej fingermøtrikken så langt ind eller ud, at afstanden til bremseklodserne på begge sider er mellem 1 og 2 mm (se figuren »Mekanisk fælgbremse«).
 - Hold i den forbindelse fast i bremsekablet foran fingermøtrikken og træk en smule i det, for at fingermøtrikkerne er nemmere at dreje.

3. Drej maksimalt fingermøtrikkerne ud med 5 omdrejninger.
 - Hvis du ikke kan indstille bremseklodserne på denne måde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsesystemet.
4. Kontroller, om du kun kan trække bremsegrebet så langt mod grebet, at afstanden mellem bremsegreb og greb mindst er på 1 cm.
5. Drej kontramøtrikken med uret og skru den fast med begrænset kraft.

Figur: Indstillinger af bremsekablet

1 Fingermøtrik

2 Kontramøtrik

5.5 Skivebremse

FORSIGTIG

Forbrænding pga. kontakt med varme bremseskiver.

Hudforbrændinger!

- Vent, til bremseskiverne er kølet ned, inden du rører ved bremseskiverne.

BEMÆRK

Glatte bremsebelægninger pga. lang tids brug.

Risiko for beskadigelse!

- Hvis der ikke er nogen fare, så brems på lange bakker i enkelte stød, men med større kraft.

BEMÆRK

Beskadigelse af bremsen som følge af afmontering af hhv. for- og baghjulet.

Risiko for beskadigelse!

- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og værktøjet, der skal bruges, må du udelukkende få din autoriserede forhandler til at montere og afmontere hhv. for- og baghjulet.

BEMÆRK

Fuldstændige opbremsninger med nye bremseklodser kan føre til, at bremsebelægningerne bliver glatte.

Risiko for beskadigelse!

- Brems de første gange med skivebremser på steder, hvor der ikke er nogen trafik.

5.5.1 Grundlæggende

Ved betjening af bremsegrebet trykkes bremsestempler, der ligger i bremsekalibren udad. Bremsestemplerne presser bremsebelægningerne mod bremseskiven.

- Kontroller regelmæssigt skivebremsen for slitage og funktion.
- Fjern med det samme snavs fra bremsens og bremseskivens komponenter med en let fugtig klud.
- Rengør regelmæssigt bremseskiverne med bremserens eller varmt vand, hvis der er monteret bremseskiver.

Når skivebremsen benyttes slides bremsebelægningerne og bremseskiven.

Ved en skivebremse med kabeltræk slides bremsekablet samtidig.

Ved en hydraulisk skivebremse slides bremsevæsken samtidig.

Figur: Hydraulisk skivebremse

1 Hydraulisk kabel

3 Bremseskive

2 Bremsekaliber

Spørg din autoriserede forhandler om en kontrolhjælp til at kontrollere slitage af bremsebelægningerne. Afhængig af din bremsetype kan det f.eks. være en transportsikring.

- Gennemfør alle de følgende anvisninger for for- og bagbremsen.
1. Kontroller, om bremsebelægningerne ved sammentrækning og løsning af bremsegrebet bevæger sig på en ensartet og symmetrisk måde i retning af bremseskiven og tilbage igen.
 - Hvis du kan bevæge bremseskiven, eller hvis bremsebelægningerne ikke bevæger sig på en ensartet måde, skal du få din autoriserede forhandler til at kontrollere bremsen.
 2. Træk i bremsegrebet, og kontroller, om der kommer bremsevæske ud af ledningerne, tilslutningerne eller ved bremsebelægningerne.
 - Hvis der kommer bremsevæske ud, må du ikke bruge cyklen.
 - Få din autoriserede forhandler til at reparere bremsen.

Når skivebremsen er ny, eller hvis bremsebelægningerne eller bremseskiven er blevet udskiftet, skal skivebremserne køres til (se kapitlet »Tilkøring af skivebremse« på side 38).

5.5.2 Betjening

Ved samme bremsekraft blokerer baghjulet hurtigere end forhjulet. Afhængig af modellen er din cykel udstyret med forskellige bremsetyper på forhjulet og baghjulet.

- Træk bremsegrebet i retning af styret med fingrene for at bremse (se kapitlet »Bremser« på side 25).
- Reguler bremsekraften vha. den kraft, hvormed du trækker i bremsegrebene.

Slip bremsegrebet for at løsne bremsen.

For en kort bremselængde, så bremse på en ensartet måde med begge bremser.

5.5.3 Indstillinger

ADVARSEL

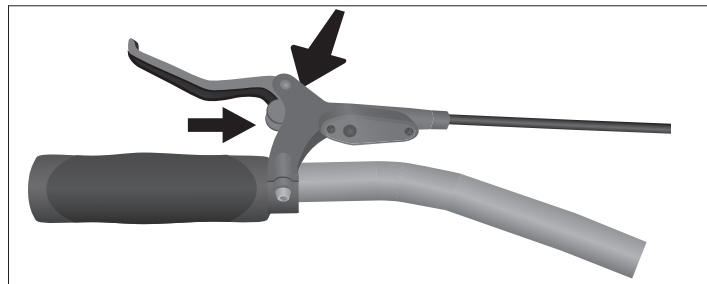
Reduceret bremseydelse eller bremses, der ikke virker, pga. bremses, der ikke er indstillet fagligt korrekt.

Fare for ulykker og personskaade!

- Få din autoriserede forhandler til at foretage indstillinger af bremseserne.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at forklare indstillingen af din bremse for dig.

5.5.3.1 Grebsvidde

- Hvis du ikke har erfaringer med indstilling af hydrauliske bremses, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille grebsvidden.
- Indstil bremsegrebet, så du kan betjene det forsvarligt under kørslen uden at fjerne hånden fra styret.
- Hvis du vil forøge bremsegrebets afstand til styrgrebet, skal du dreje justeringsskruen til grebsvidden indad i urets retning (se figuren »Bremsegreb til den hydrauliske bremse«).
- Hvis du vil reducere bremsegrebets afstand til styrgrebet, skal du dreje justeringsskruen til grebsvidden udad mod urets retning.

Figur: Bremsegreb til den hydrauliske bremse

Mulige positioner på justeringsskruen på bremsegrebet til en hydraulisk bremse

5.5.3.2 Udskiftning af bremsebelægninger

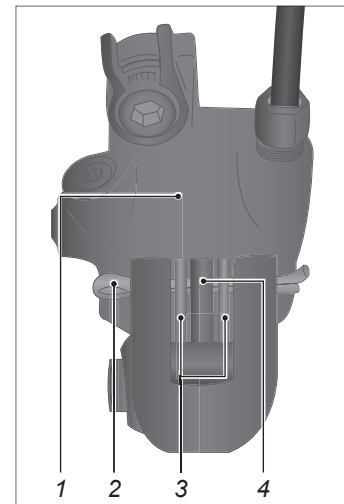
ADVARSEL

Forkert installerede bremseklodser eller bremseklodser, der ikke er installeret fagligt korrekt, kan medføre fejlfunktioner, f.eks. at bremsen ikke virker.

Fare for ulykker og personskaade!

- Benyt udelukkende de originale bremsebelægninger til hydrauliske skivebremses.
- Få faglig rådgivning ved købet af bremseklodserne.

- Hvis du ikke kan udskifte bremsebelægningerne på en faglig korrekt måde, skal du få din autoriserede forhandler til at udskifte bremsebelægningerne.
 - Vær i forhold til udskiftningen af bremsebelægningerne også opmærksom på brugsanvisningen fra bremsebelægnings-producenten.
-
1. Tag hjulet af for at få uhindret adgang til bremsekaliberen.
 2. Tryk med et fladt værktøj bremsestemplerne tilbage i deres udgangsposition i bremsekaliberen. Sørg for, at du hverken beskadiger bremsestemplerne eller bremsekiven.
 3. Bøj sikringsplittens indvendige ende ud med en spidstang, indtil den er lige, og træk sikringsplitten ud af bremsekaliberen, eller drej holdeskruen til bremsebelægningen helt ud.
 4. Træk de gamle bremsebelægninger bagud og væk fra bremsekaliberen.
 5. Rengør bremsestemplerne med mildt sæbevand og en ren klud for at sikre en optimal funktion og for at fjerne eventuelt snavs eller rester fra belægningerne.
 6. Sæt de nye originale bremsebelægninger sammen med bremseklodsfjederen. Vær i den forbindelse opmærksom på den rigtige side: Samtlige dele er mærket med »Højre« eller »Venstre«.
 7. Tryk begge bremsebelægninger sammen med tommelfinger og pegefinger, og indsæt dem med den rigtige side bagfra i bremsekaliberen.
 8. Tryk sikringsplitten ind i bremsekaliberen igen. Sørg for at bøje sikringsplitten udad igen på indersiden eller at dreje holdeskruen til bremsebelægningerne ind igen.
 9. Monter hjulet, der blev afmonteret tidligere.
 10. Sørg for at køre de nye bremsebelægninger til (se kapitlet »Tilkøring af skivebremse« på side 38).
 11. Kontrollér bremsevirkningen med trukket bremsegreb.
 12. Indstil bremsesystemet, hvis bremsevirkningen udebliver.

Figur: Bremsekaliber

- 1 Bremsekaliber
- 2 Sikringsplit
- 3 Bremsebelægning
- 4 Sikringsfjeder

5.5.3.3 Tilkøring af skivebremse

Når skivebremsen er ny, eller hvis bremsebelægningerne eller bremsekiven er blevet udskiftet, skal skivebremserne køres til.

- Sørg for at gennemføre tilkøringen af skivebremserne på et sted, hvor der ikke kan forekomme trafik.
 - Vær i den forbindelse opmærksom på producentens angivelser eller spørg din autoriserede forhandler.
 - Bliv af sikkerhedshensyn siddende i sadlen under hele bremseforløbet.
 - Brems aldrig helt til stilstand.
1. Accelerer cyklen til godt 15 km/t.
 2. Brems kraftigt og konstant ned til skridthastighed. Hjulene må ikke blokere.
 3. Gentag denne procedure 20 gange med baghjulsbremsen og 20 gange med forhjulsbremsen. Du vil bemærke, at bremsevirkningen tiltager.
 4. Accelerer nu cyklen til en noget højere hastighed (ca. 20 til 25 km/t).
 5. Brems kraftigt og konstant ned til skridthastighed. Hjulene må ikke blokere.
 6. Gentag denne procedure 10 gange med baghjulsbremsen og 10 gange med forhjulsbremsen.
 7. Lad bremsekiverne og bremsebelægningerne køle af, inden der køres første gang.

- Hvis skivebremsernes virkning er utilstrækkelig, efter at de er blevet kørt til, eller hvis du hører usædvanlige lyde ved opbremsning, skal du få din autoriserede forhandler til at kontrollere skivebremserne.

Kontrollér grebssvidden efter tilkørslen af skivebremserne, og indstil den om nødvendigt.

Indstil bremsegrebet, så du kan betjene det forsvarligt under kørslen uden at fjerne hånden fra styret (se kapitlet »Indstillinger« på side 36).

5.5.3.4 Opretholdelse af bremsekraften

Den svigtende bremsevirkning som følge af overophedning af bremsesystemet i forbindelse med skivebremser betegnes som »fading«. Ved stigende temperatur i kontaktpunktet mellem bremseklodserne og bremsekiven, f.eks. som følge af permanent bremsning, falder bremseydelsen.

- Undgå længerevarende permanent bremsning.
- Lad bremsebelægningerne køle af regelmæssigt.
- Brug ikke cyklen, hvis der foreligger forringet bremsevirkning som følge af opvarmningen.
- Brug først cyklen igen, når den fulde bremsevirkning er til rådighed.

5.6 Fodbremse

ADVARSEL

Ingen effekt af fodbremsen ved en kæde, der er faldet af kædehjulet.

Fare for ulykker og personskade!

- Hvis fodbremsen ikke virker, skal du bremse forsigtigt med bremsegrebet til forhjulet og med bremsegrebet til baghjulet, hvis der er monteret et.

Cykler med indvendige gear og cykler uden gear er ofte udstyret med en fodbremse. Den er indbygget i cyklens baghjulsnav og betjenes via pedalerne.

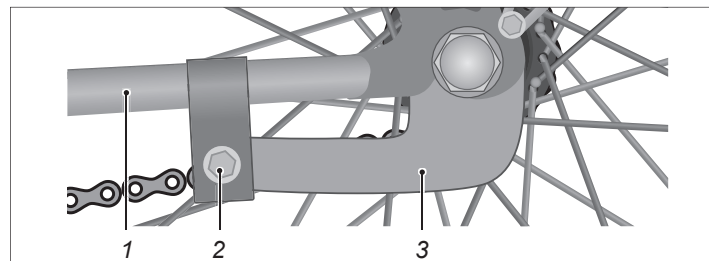
Hvis du uhindret kan dreje pedalerne baglæns, er din cykel ikke udstyret med en fodbremse.

5.6.1 Grundlæggende

Ved aktivering af fodbremsen presses en metalring mod navhylsteret i baghjulets nav og det bremser baghjulet. Slitage forekommer pga. konstruktionen først efter lang tids brug.

Kontroller regelmæssigt fodbremsens funktion.

1. Tag fat i modholdet og kontroller, om det sidder godt fast på kædestræberen.
 - Hvis modholdets skrue er løs, skal den skrues fast i urets retning under overholdelse af tilspændingsmomenterne.
 - Skru skruen forsigtigt fast med afmålt kraft.
2. Vær ved betjening af fodbremsen opmærksom på usædvanlige lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere fodbremsen.

Figur: Modhold

1 Kædestræber

2 Skruer

3 Modhold

Bremser

5.6.2 Betjening

- Brems ved at træde pedalerne baglæns (se figuren »Fodbremse«).
- Reguler bremsekraften med den kraft, som du bruger til at træde i pedalerne mod modstanden.
- Træd forlæns i pedalerne for at løsne fodbremsen.

Brems på en ensartet måde med hånd- og fodbremsen for en kort bremselængde.

5.6.3 Indstillinger

ADVARSEL

Tab af bremseydelsen pga. ukorrekt indstillede bremsler.

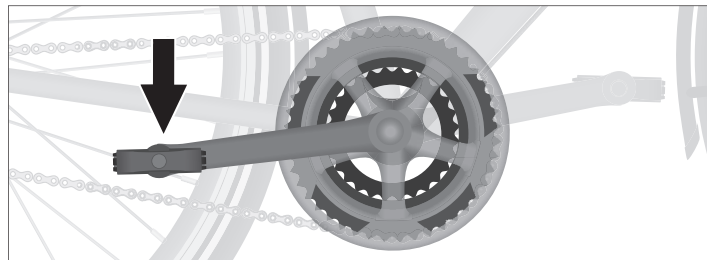
Fare for ulykker og personskade!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at foretage indstillinger af fodbremsen.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at forklare indstillingen af din fodbremse for dig.

Indstillingen af bremslerne kræver faglig viden.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, skal du kontakte din autoriserede forhandler.

Hvis du ved opbremsning oplever, at et frihjulsnavs baglæns rettede omdrejning for at bremse udgør mere end $\frac{1}{6}$ af en hel omdrejning, så få din autoriserede forhandler til at indstille fodbremsen.

Figur: Fodbremse

6 Lys

6.1 Grundlæggende

ADVARSEL

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og personskade!

- Tænd lyset ved dårlig sigtbarhed, og når det er mørkt.

Ved kørsel på offentlig vej skal cykler være udstyret med forlygte, baglygte, reflekser på pedalerne, sidereflekser på hjulene hhv. lysstriber, hvid refleks forrest og en rød refleks bagerst (se figuren »Lygter«). Lyskomponenterne skal overholde de nationale krav.

Ved alle modeller, der har tilladelse til at køre på offentlige veje, er forlygten og baglygten udstyret med energibesparende LEDs, der har en lang levetid. Lygterne kan ikke erstattes.

- Hvis lyset er defekt, så få din autoriserede forhandler til at udskifte det.

Figur: StVZO-mærkat (eksempel)

Lygterne på din cykel stemmer i leveringstilstanden ikke overens med de gældende færdselsregler (se figuren »StVZO-mærkat«). Disse modeller må ikke benyttes på offentlige vej pga. manglende lygter.

Figur: Lygter (eksempel)

- 1 Forlygte med refleks (hvid)
- 2 Lysstriber (hvid)
- 3 Refleks på pedalen (gul)
- 4 Siderefleks (gul)
- 5 Baglygte med refleks (rød)

Bemærkning: Lygterne, der kræves på offentlig vej, skal i mange lande også være til stede om dagen, og de skal altid være klar til brug.

Montagesteder for lygterne

Forlygten er modelafhængigt enten monteret på kronrøret over skærmen eller på forgaflen. Baglygten tændes på alle cykelmodeller samtidig med forlygten. Baglygten er modelafhængigt monteret under bagagebæreren eller i bagskærmen (se figuren »Montagesteder for lygterne«).

Figur: Montagesteder for lygterne

1 På frempinden	4 På sadelstræberen
2 Over skærmen	5 På skærmen
3 På forgaflen	6 Under bagagebæreren

6.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken pga. aktivering af lyset.

Fare for ulykker og personskade!

- Betjen udelukkende lyset, når cyklen holder stille.

ADVARSEL

Hvis du kører uden lys ved dårlige lysforhold, kan du evt. ikke ses af andre trafikanter.

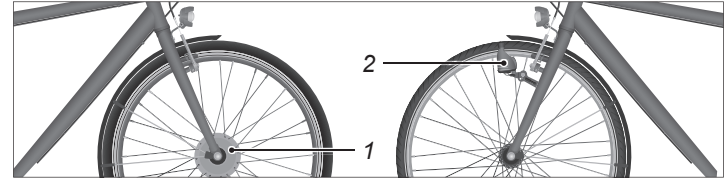
Fare for ulykker og personskade!

- Tænd lyset ved dårlig sigtbarhed, f.eks. når det er ved at blive mørkt.
-
- Sørg for at orientere dig om, hvilken dynamo din cykel er udstyret med (se figuren »Dynamotyper«).

6.2.1 Dynamo

Dynamoen sidder på den venstre side af forgafflen eller på bagstiveren og den tændes, når der er behov for det. Ved sne eller temperaturer under 0 °C kan funktionen blive påvirket.

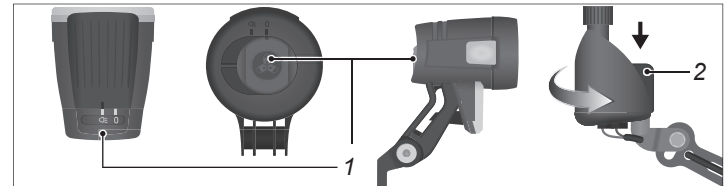
1. Stop, hvis den tilsluttede dynamo ikke bliver drevet af hjulet.
 2. Fjern sne og is fra dæk og dynamo.
- Tænd lyset ved at trykke på dynamoen oppefra (se figuren »Tænd/slukknop«).
 - Sluk lyset ved at svinge dynamoen udad.

Figur: Dynamotyper

1 Navdynamo

2 Dynamo

Figur: Tænd/slukknop (eksempel)

1 Tænd/slukknop på forlygten

2 Tænd/slukknop på dynamoen

6.2.2 Navdynamo

Navdynamoen befinder sig i forhjulsnævten og forsyner lygterne med energi, så snart forhjulet kører rundt. Navdynamoen skal ikke vedligeholdes og fungerer også ved sne uden begrænsninger.

- Tænd lyset ved at stille tænd/slukknappen på bagsiden af lygten i positionen »ON«, »1« eller »« (se figuren »Tænd/slukknop«).

Lys

- Sluk lyset ved at stille tænd/slukknappen i positionen »OFF« eller »0«.

6.3 Indstillinger

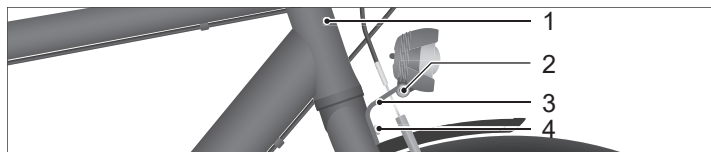
FORSIGTIG

Blænding af modkørende trafikanter pga. en forkert indstilling af forlygtens rækkevidde.

Fare for ulykker!

- Kontroller regelmæssigt indstillingen af forlygtens rækkevidde.

6.3.1 Lodret indstilling

Figur: Justeringsskruer

1 Kronrør
2 Skruer 2

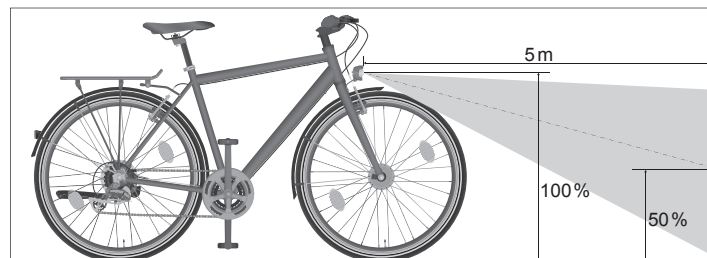
3 Holder
4 Skruer 1

1. Kontrollér, om holderen forløber lodret i én linje ift. kronrøret, når du ser på den forfra.
2. Indstil holderen ved at dreje skruer 1 så langt ud mod urets retning, at holderen kan drejes (se figuren »Justeringsskruer«).

3. Drej holderen, så den kommer til at stå lodret på linje med kronrøret set oppefra.
4. Drej skruer 1 fast med afmålt kraft i urets retning.

6.3.2 Vandret indstilling

1. Kontroller, om forlygten er indstillet lodret.
2. Skru skruer 2 så langt ud mod urets retning, at forlygten kan vippe hhv. fremad og bagud med beskedent modstand.
3. Tænd for forlygten.
4. Indstil forlygten, så lyskeglen på 5 meters afstand kun ligger halvt så højt som i udgangspunktet (se figuren »Lysets rækkevidde«).
5. Drej skruer 2 fast med afmålt kraft i urets retning.

Figur: Lysets rækkevidde

7 Gearskifte

Gearskiftet på cyklen består af et gear, der kan skiftes, og de dertil hørende betjeningslementer. Herved bliver den ydelse, som cyklisten yder, tilpasset til kørehastigheden og vejforholdene.

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med automatisk gearskifte, indvendige gear, udvendige gear eller en hybridløsning.

- Sørg for at få information om, hvilket gearskifte din cykel er udstyret med (se kapitel »*Cykelpapirer*« på side 94).
- Læs alle de tilsvarende kapitler om dit gearskifte.
- Hvis du har en elcykel, så læs derudover den separate brugsanvisning for din elcykel.

Ved regelmæssig pleje og vedligeholdelse samt gennemsnitlig belastning opstår der kun begrænset slitage af gearskiftet. Gearkablerne udvider sig ved brug.

Sådan undgår du for hurtig slitage:

- Træd langsomt og uden kraft ved skiftet.
 - Skift til lette gear i god tid inden stigninger eller vælg et lavere gear.
1. Kontroller, om alle gearskiftets komponenter er fri for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.
 2. Kontroller, om gearkablernes indhylning er beskadiget eller tråde er brækket (visuel kontrol).
 3. Hæng cyklen op i stellet.
 4. Drej pedalarmene.

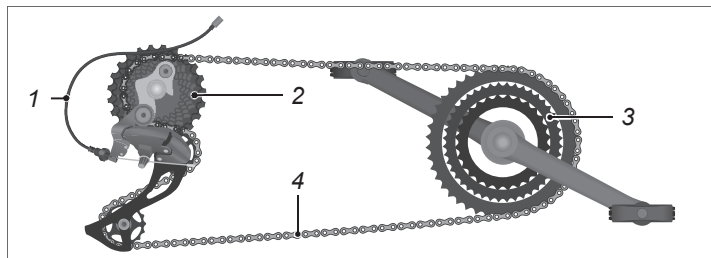
5. Skift igennem alle gear.
6. Kontroller, om alle gear skifter korrekt, og om der i den forbindelse optræder usædvanlige lyde.
7. Kontroller, om gearkablerne hæfter sig fast ved skift, og om der optræder nogen kradselyde.
 - Hvis der opstår usædvanlige lyde eller gearene ikke skifter korrekt, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere gearskiftet.

7.1 Udvendige gear

7.1.1 Grundlæggende

De udvendige gear består af 1 til 3 kædehjul ved pedalarmerne og 7 til 11 tandkranse ved baghjulet (se figuren »Udvendige gear«). Skiftet af hhv. kædehjulene og tandhjulene sker vha. separate betjeningsenheder på den venstre og højre side af styret.

- Træd langsomt og uden kraft ved skiftet.

Figur: Udvendige gear

1 Gearkabel	3 Kædehjul ved pedalarmerne
2 Tandhjul ved baghjulet	4 Kæde

Det teoretiske antal gear fås ved at gange: »kædehjul × tandhjul«. Jo mindre tandhjulet er, jo højere er det valgte gear. I et højt gear træder du med en lav kadence.

Jo større tandhjulet er, jo mindre er det valgte gear. I et lavt gear træder du med en højere kadence.

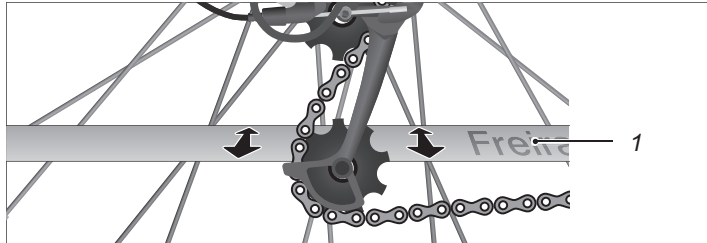
Bemærkning: Kædehjulene vælges ikke som gear, men afhænger af vejen.

Jo mindre kædehjul er, jo højere er kadencen.

Jo større kædehjul er, jo mindre er kadencen.

- Benyt det lille kædehjul ved stigninger.
- Benyt det store kædehjul til sportslig kørsel.
- Rengør de udvendige gears betjeningsenheder med en fugtig klud.
- Rengør de bevægelige komponenter til udvendige gear med en fugtig klud eller en blød børste, hvis det er muligt at nå dem (se figuren »Bagskifter«).
- Smør ved udvendige gear de bevægelige komponenter efter rengøringen med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.
 - Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Kontroller, om alle de udvendige gears komponenter er fri for beskadigelser, og om bagskifteren ved udvendige gear er bøjet til siden.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne eller bagskifteren er bøjet til siden, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de udvendige gear.
- Kontroller, om der er plads mellem hhv. bagskifteren/kæden og egerne.

- Hvis der ikke er nogen plads, eller kæden gnider mod egerne, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de udvendige gear.

Figur: Afstand mellem bagskifter og eger

1 Frigang

7.1.1.1 Kombinationer af tandhjul

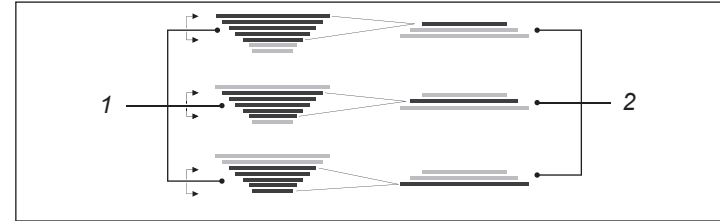
BEMÆRK

Gearskiftet kan tage skade af forkert anvendte kombinationer af tandhjul.

Risiko for beskadigelse!

- Kombiner ikke det lille kædehjul med hhv. de mindste tandhjul og det store kædehjul med de største tandhjul.

Kun bestemte tandhjulskombinationer hhv. gear egner sig iht. til-sigtet brug (se figuren »Tilsigtede kombinationer af tandhjul«).

Figur: Tilsigtede kombinationer af tandhjul

1 Tandhjul ved baghjulet

2 Kædehjul ved pedalerne

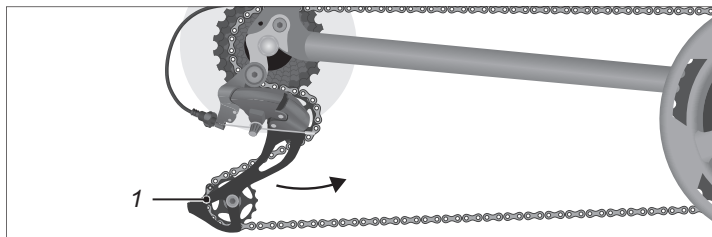
Ved forkerte kombinationer af tandhjul fører skævkørsel af kæden til øget slitage på kædehjul, tandkranse og kæde.

- Benyt kombinationerne af tandhjul på en sådan måde, så kæden kører så parallelt som muligt i kørselsretningen.
- Hvis du er usikker ift. betjeningen af de udvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig det.

7.1.1.2 Kontrol af kædestramning

På cykler med udvendige gear strammes kæden vha. bagskifter-kædefangeren med omløberhjul ved det udvendige gears bagskifter.

1. Kontrollér, om kæden er slap (visuel kontrol).
2. Tryk kædefangeren fremad med et let tryk og kontroller, om den af sig selv vipper tilbage.
 - Hvis kæden er slap eller kædefangeren ikke af sig selv vipper tilbage, så få din autoriserede forhandler til at reparere bagskifteren.

Figur: Bagskifter

1 Skifte-kædefanger med omløberhjul

7.1.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og personskade!

- Lær gearskiftets funktion at kende.
- Betjen udelukkende gearskiftet, hvis din opmærksomhed ift. trafikken ikke bliver påvirket af det.

BEMÆRK

Beskadigelse af gearskiftet pga. forkert betjening.

Risiko for beskadigelse!

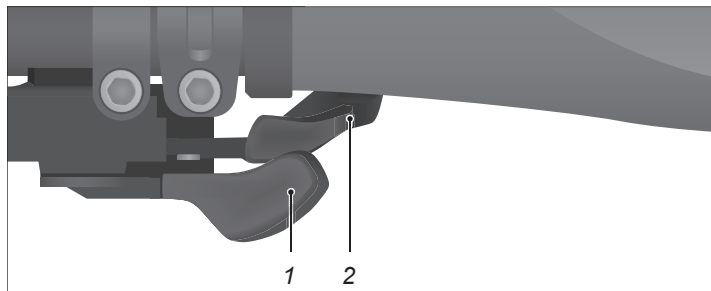
- Træd ikke med kraft i pedalerne, når du skifter gear.
- Træd ikke baglæns, når du skifter gear.
- Skift til lette gear i god tid inden stigninger.

- Hvis du føler dig usikker ift. betjeningen af de udvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare betjeningen af de udvendige gear for dig.
- Benyt kombinationerne af tandhjul på en sådan måde, så kæden kører så parallelt som muligt i kørselsretningen.
- Træd kun med begrænset kraft, når du skifter gear.

7.1.2.1 Skift af tandhjul med gearvælger

Den forreste højre gearvælger har to trin.

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- Hvis du vil skifte til et lavere gear, skal du trykke på den forreste gearvælger i højre side af styret, til den går i indgreb første gang (se figuren »Gearvælger«).

Figur: Gearvælger (eksempel)

1 Forreste gearvælger

2 Bagerste gearvælger

- Hvis du vil skifte to gear nedad på tandkransen, skal du trykke på den forreste gearvælger i højre side af styret, indtil den går i indgreb anden gang.
- For at skifte til et højere gear på tandhjulet, så tryk på den bagerste gearvælger, der befinder sig på højre side af styret.

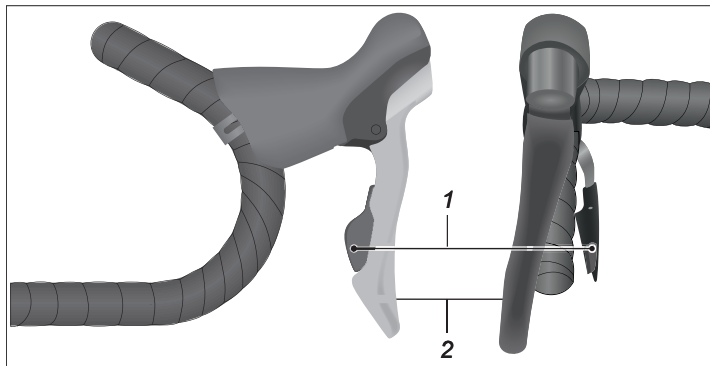
7.1.2.2 Skift af kædehjul med gearvælger

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- Hvis du vil vælge et større kædehjul på plane strækninger, skal du trykke på den forreste gearvælger i venstre side af styret (se figuren »Gearvælger«).
- Hvis du vil vælge et mindre kædehjul til strækninger med stigninger, skal du trykke på eller trække i den bagerste gearvælger i venstre side af styret.

7.1.2.3 Betjeningsenhed på racerstyret

Den store gearvælger til højre har to trin.

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- Hvis du vil skifte et gear nedad på tandkransen, skal trykke den store gearvælger i højre side af styret indad, indtil den går i indgreb første gang (se figuren »Betjeningsenhed på racerstyret«).
- Hvis du vil skifte to gear nedad på tandkransen, skal du trykke den store gearvælger i højre side af styret indad, indtil den går i indgreb anden gang.
- For at skifte til et højere gear på tandhjulet, så tryk den lille gearvælger, der befinder sig på højre side af styret, indad.

Figur: Betjeningsenhed på racerstyret

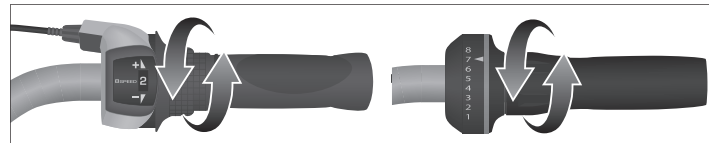
1 Lille gearvælger

2 Stort skifte-bremsegreb

- Hvis du vil vælge et større kædehjul til plane strækninger, skal du trykke det store skiftebremsegreb i venstre side af styret indad.
- Hvis du vil vælge et mindre kædehjul til strækninger med stigninger, skal du trykke den lille gearvælger i venstre side af styret indad.

7.1.2.4 Gearskifte med drejegrab

- Drej drejegrabet for at skifte gear (se figuren »De udvendige gears drejegrab«).

Figur: De udvendige gears drejegrab (eksempel)

7.1.3 Indstillinger

BEMÆRK

Beskadigelse af gearskiftet pga. forkert indstilling.

Risiko for beskadigelse!

- Kontakt din autoriserede forhandler ved spørgsmål om indstillingen af gearskifteren.

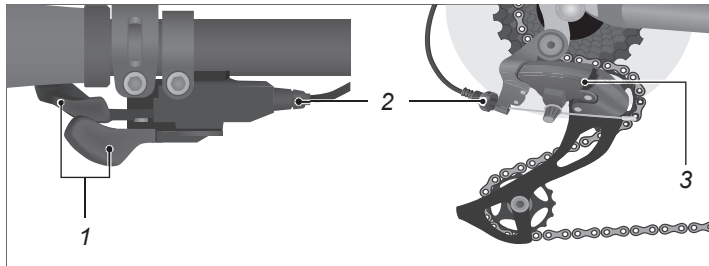
Indstillingen af de udvendige gear kræver faglig viden.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, skal du kontakte din autoriserede forhandler.

Hvis de udvendige gears funktion bliver dårligere, skal du indstille gearkablets spænding.

Med justeringsskruen ved bagskifteren indstiller du trækspændingen ved bagskifteren, med justeringsskruen ved gearvælgeren indstiller du trækspændingen ved forskifteren.

- Hvis der under kørslen optræder lyde efter gearskift, skal du korrigerer gearkabelspændingen med trækspændeskruen på bagskifteren eller gearvælgeren (se figuren »Trækspændeskruer«).
- Drej trækspændeskruen en halv omdrejning.
- Hvis der kommer færre lyde, så drej trækskrue videre i små skridt i den samme retning, indtil der ikke optræder nogen lyde ved kørsel.
- Hvis der kommer flere lyde, så drej trækskrue videre i små skridt i den modsatte retning, indtil der ikke optræder nogen lyde ved kørsel.
- Hvis der under kørslen fortsat optræder usædvanlige lyde efter gearskift, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere gearskifteren.

Figur: Justeringsskrue

1 Gearvælger

2 Justeringsskrue

3 Bagskifter

7.2 Navgear

7.2.1 Grundlæggende

De indvendige gear er indbygget i baghjulet og betjenes vha. et drejegreb eller gearvælgere på den højre side af styret.

Bemærkning: En undtagelse er her de automatiske navgear med 2 trin og fodgearet. Det automatiske navgear med 2 skifter afhængigt af hastigheden opad i 2. gear hhv. nedad i 1. gear. Fodgearet skiftes ved kortvarigt baglæns tråd i pedalerne i bremseretningen i 1. hhv. 2. gear.

1. Hvis du har navgearet Alfine med 11 trin eller Rohloff-navgearet, skal du en gang om året få gennemført olieskift hos din autoriserede forhandler. Få alle andre typer navgear smurt med fedt hos din autoriserede forhandler en gang om året.
2. Kontrollér, om alle navgearets komponenter er frie for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.
3. Kontroller, om indhyllingen af gearkablerne er beskadiget eller tråde er brækket (visuel kontrol).
4. Hæng cyklen op i stedet.
5. Drej pedalarmene.
6. Skift igennem alle gear.
7. Kontroller, om alle gear skifter korrekt, og om der i den forbindelse optræder usædvanlige lyde.

- Hvis gearkablerne sidder fast ved gearskift, eller hvis der opstår usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere de indvendige gear.
- Forkort plejeturner, hvis du bruger din cykel meget.
- Forkort plejeturner, hvis du bruger din cykel i snavsede eller salte omgivelser.
- Anvend egnede plejemidler, for at mindske ældningen pga. vejrpåvirkninger.
- Spørg din autoriserede forhandler om egnede plejemidler til dine indvendige gear.

7.2.2 Betjening

ADVARSEL

Uopmærksomhed i trafikken.

Fare for ulykker og personskade!

- Lær navgearets funktion at kende.
- Betjen udelukkende de indvendige gear, hvis din opmærksomhed ift. trafikken ikke bliver påvirket af det.
- Stop, hvis du ikke kan betjene de indvendige gear på en sikker måde, f.eks. ved fejlfunktioner.

BEMÆRK

Beskadigelse af de indvendige gear pga. forkert betjening.

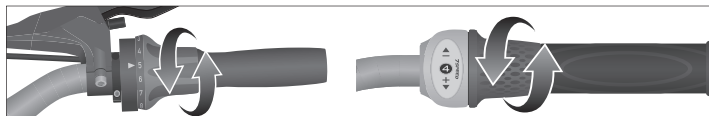
Risiko for beskadigelse!

- Træd ikke med kraft i pedalerne, når du skifter gear.
 - Træd ikke baglæns, når du skifter gear.
 - Skift til lette gear i god tid inden stigninger.
-
- Hvis du føler dig usikker ift. betjeningen af de indvendige gear, så få din autoriserede forhandler til at forklare betjeningen af de indvendige gear for dig.
 - Sørg for at få information om, hvilke indvendige gear din cykel er udstyret med.

Bemærkning: Afhængigt af modellen er din cykel udstyret med navgear med eller uden fodbremse (se kapitlet »Cykelpapirer« på side 94).

7.2.2.1 Gearskifte med drejegreb

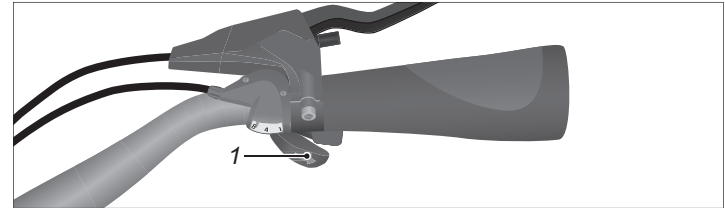
Hvis du vil skifte gear, skal du dreje drejeregabet (se figuren »Drejeregab til navgear«).

Figur: Drejeregab til navgear (eksempel)

7.2.2.2 Skift med gearvælger

Afhængig af de monterede indvendige gear har den forreste gearvælger to trin. Den bagerste gearvælger kan enten trykkes eller trækkes.

Figur: Gearvælger (eksempel)

1 Gearvælger

- Slip gearvælgeren efter skiftet af gear, for at den gearvælger, der er trykket ned, automatisk kan vende tilbage til dens udgangsposition.
- Hvis du vil skifte et gear nedad, skal du med tommelfingeren trykke på den forreste gearvælger, indtil den går i indgreb første gang (se figuren »Gearvælger«).

Hvis du vil skifte til et højere gear, skal du trykke på eller trække i den bagerste gearvælger med pegefingern.

Gearskifte

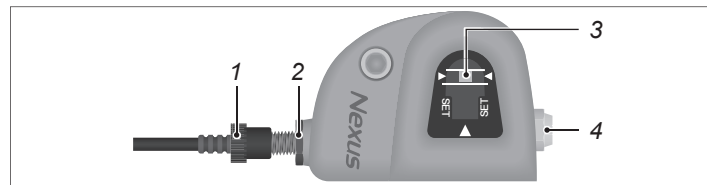
7.2.3 Indstillinger

- Hvis navgearets funktion bliver dårligere, så indstil gearkablets spænding.

Indstillingen af gearkablets spænding afhænger af dine indvendige gear.

7.2.3.1 Indvendige gear med 3 gear

1. Indstil 3. gear, og skift derefter til 2. gear (se kapitlet »*Betjening*« på side 52).
2. Drej på højre side af baghjulet kontramøtrikken på huset til navgearet løs (se figuren »*Indstilling af ,Nexus'*«).
3. Drej fingermøtrikkerne, så markeringen i skuevinduet står præcis mellem hhv. stregerne og pilene.
4. Skift endnu en gang fra 2. gear til 3. gear og tilbage i 2. gear.
5. Kontrollér, om de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens.
 - Gentag indstillingsproceduren, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke stemmer overens.
6. Skru kontramøtrikkerne fast.
 - Skru forsigtigt kontramøtrikkerne fast med begrænset kraft.

Figur: Indstilling »Nexus«

1 Fingermøtrik	3 Markering
2 Kontramøtrik	4 Fastgørelsesskrue

Bemærkning: Løsn fastgørelsesskruen, så baghjulet kan afmonteres (se figuren »*Indstilling ,Nexus'*«).

Ved montering skal fastgørelsesskruen spændes fast med et tilspændingsmoment på 3 til 5 Nm.

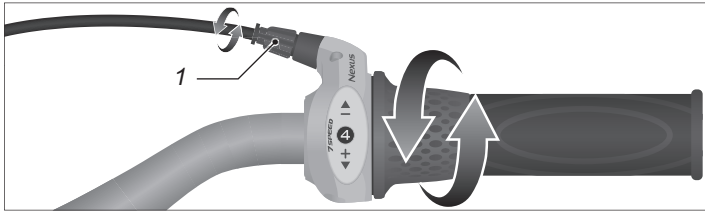
7.2.3.2 Navgear med 5 trin

1. Indstil 5. gear, og skift derefter til 3. gear (se figuren »*Drejegreb til navgear*«).
 - Brug ved valg af gear så lidt kraft som muligt for at undgå at skifte for langt.

Trækjusteringsskruen sidder under styret.

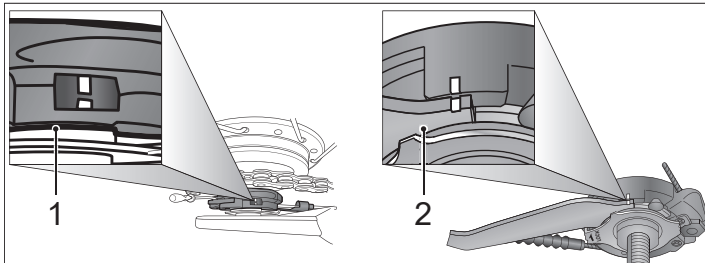
2. Tilpas trækjusteringsskruen i drejeregabet, så de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens (se figuren »*Markering på baghjulsnavet*«).
3. Skift endnu en gang fra 3. gear til 5. gear og tilbage i 3. gear.
4. Kontrollér, om de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens.

- Gentag indstillingsproceduren, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke stemmer overens.

Figur: Drejegræbskifter (eksempel)

1 Trækjusteringsskruer på drejegræbskifter

Figur: Markering på baghjulsnavet

1 Markering på oversiden

2 Markering på undersiden

7.2.3.3 Navgear med 7 og 8 trin

1. Skift til 7. eller 8. gear, og skift derefter til 4. gear (se figuren »Drejegræb til navgear«).
 - Brug ved valg af gear så lidt kraft som muligt for at undgå at skifte for langt.

Trækjusteringsskruen sidder under styret.

2. Tilpas trækjusteringsskruen i drejegræbet, så de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens (se figuren »Markering på baghjulsnavet«).
3. Skift endnu en gang fra 4. gear til 7. hhv. 8. gear og tilbage i 4. gear.
4. Kontrollér, om de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens.
 - Gentag indstillingsproceduren, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke stemmer overens.

7.2.3.4 Navgear med 11 trin

1. Indstil 11. gear, og skift derefter til 6. gear (se figuren »*Drejegreb til navgear*«).
 - Brug ved valg af gear så lidt kraft som muligt for at undgå at skifte for langt.

Trækjusteringsskruen sidder under styret.

2. Tilpas trækjusteringsskruen i drejeregabet, så de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens (se figuren »*Markering på baghjulsnavet*«).
3. Skift endnu en gang fra 6. gear til 11. gear og tilbage i 6. gear.
4. Kontrollér, om de to markeringer på baghjulsnavet stemmer overens.
 - Gentag indstillingsproceduren, hvis de to markeringer på baghjulsnavet ikke stemmer overens.

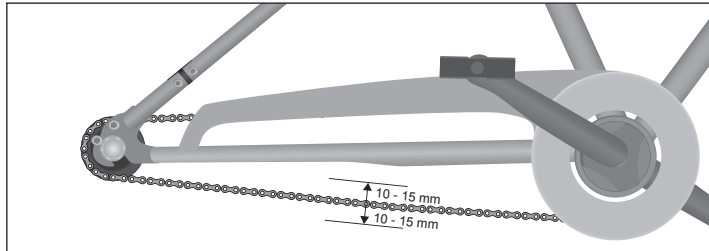
8 Kædestramning

8.1 Grundlæggende

Det er ved anvendelse af en kædestrammer muligt at indstille kædestrækningen, så stramningen medfører et minimum af slitage.

Den korrekte forstrammekraft forhindrer, at kædestrækningen slides i utide.

- Tryk kæden hhv. opad og nedad og kontroller, om du kan trykke kæden mellem 10 og 15 mm ned.
- Hvis du kan trykke kæden mindre end 10 mm eller mere end 15 mm hhv. opad og nedad, så få din autoriserede forhandler til at indstille kædestramningen.

Figur: Kædestramning

8.2 Indstillinger

8.2.1 Excenterkædestrammer

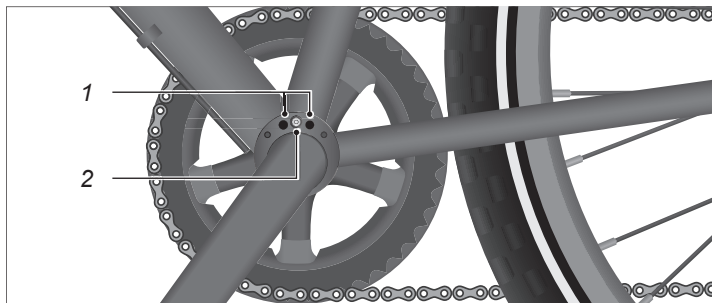
Der er afhængigt af model monteret en excenterkædestrammer. Sammenlign med figuren »Excenterkædestrammer type A« og »Excenterkædestrammer type B« for at finde ud af, hvilken variant der er monteret på din cykel.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille kæden vha. excenterkædestrammeren, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille kæden.

1. Løsn klemmskruen hhv. de tre klemmskruer i venstre side af cyklen set i kørselsretningen (se figuren »Excenterkædestrammer type A« eller »Excenterkædestrammer type B«).
2. Stik et krog-værktøj, f.eks. en unbrakonøgle, i justeringshullet eller i de to justeringshuller.
3. Drej excenteren i retning af baghjulet, for at mindske kædestramningen.
4. Drej excenteren i retning af forhjulet, for at øge kædestramningen.

Når du har indstillet den rigtige kædestramning, så skru hhv. klemmskruen og de tre klemmskruer fast igen.

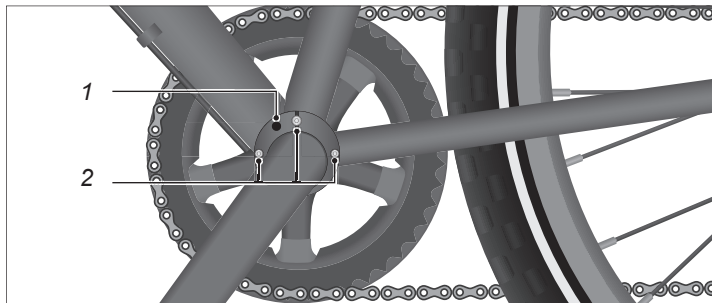
5. Kontroller kædestramningen.

Figur: Excenter kædestrammer type A

1 Justeringshuller

2 Klemkrue

Figur: Excenterkædestrammer type B

1 Justeringshul

2 Klemkrue

8.2.2 Kædestrammer ved dropout

ADVARSEL

Cyklen kører ikke ordentligt ligeud.

Fare for ulykker og personskade!

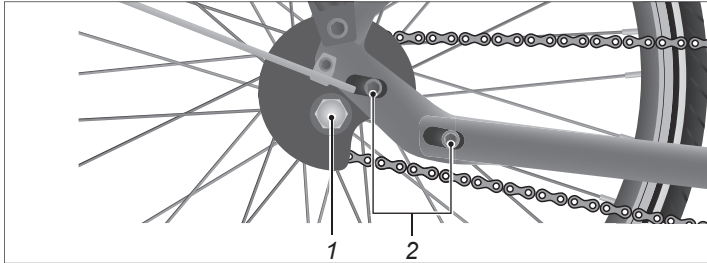
- Sørg for, at baghjulet sidder i lige linje i forhold til stellet.

Din cykel kan afhængigt af model være udstyret med en kædestrammer ved dropout'en (se figuren »Kædestrammer ved dropout«).

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille kæden vha. excenterkædestrammeren ved dropout'en, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille kædestramningen.

Du må ikke løsne alkselmøtrikkerne i forbindelse med stramning af kæden ved hjælp af kædestrammeren ved dropout'en.

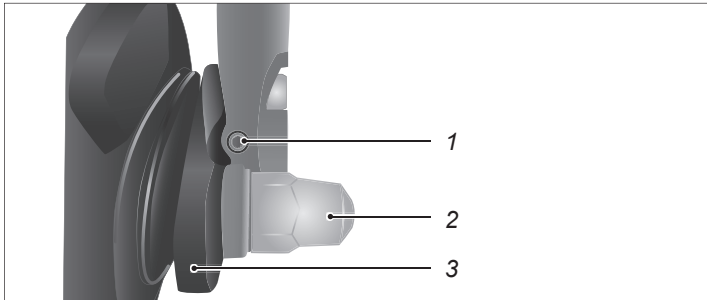
1. Løsn klemkrueene i begge sider af stellet (se figuren »Kædestrammer ved dropout«).
2. Justeringsskruerne til regulering af kædestramningen befinder sig i begge sider i bagenden af dropout'erne. Justeringsskruerne er unbrakoskrueer med nøglevidde 4 mm (se figuren »Justeringsskrue ved dropout«).

Figur: Kædestrammer ved dropout

1 Akselmøtrik

2 Klemskrue

Figur: Justeringsskrue ved dropout

1 Justeringsskrue

3 Dropouts

2 Akselmøtrik

3. Drej justeringsskruerne i begge sider af stellet i urets retning for at forøge kædestramningen.
4. Drej justeringsskruerne i begge sider af stellet mod urets retning for at reducere kædestramningen.
 - Sørg for at flytte justeringsskruerne i begge sider af stellet lige meget.
5. Kontrollér kædestramningen (se kapitlet »Kædestramning« på side 57).
6. Kontrollér, om baghjulet sidder i lige linje i forhold til stellet.
7. Hvis baghjulet ikke sidder i lige linje i forhold til stellet, skal du dreje justeringsskruen i siden modsat kæden en omdrejning indad.
 - Hvis justeringen af baghjulet dermed er blevet bedre, skal du dreje justeringsskruen videre i den samme retning, indtil baghjulet sidder i lige linje i forhold til stellet.
 - Hvis justeringen af baghjulet dermed er blevet ringere, skal du dreje justeringsskruen i den modsatte retning, indtil baghjulet sidder i lige linje i forhold til stellet.
8. Kontroller kædestramningen.
 - Hvis der er monteret fælgbremse, skal du kontrollere, om bremseklodserne gnider mod midten af fælgflangen. I modsat fald skal fælgbremsen indstilles igen.
 - Hvis du ikke kan indstille fælgbremsen, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille den.

9 Motorer

Ved en motor forstås man en mekanisme, hvormed der skabes en bevægelse med henblik på at bevæge et objekt.

Ved en cykel overføres muskelkraften via pedalerne til drivhjulet.

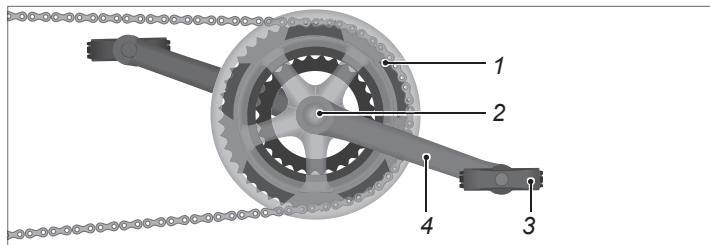
Afhængig af modellen er din cykel udstyret med et kæde- eller remtræk.

- Kontrollér, om din cykel er udstyret med kæde- eller remtræk (se figuren »Kædetræk« og figuren »Remtræk«).

9.1 Kranksæt

9.1.1 Grundlæggende

Modul bestående af pedaler, pedalarme, krankboks og kædehjul.

Figur: Kranksæt

1 Kædehjul

3 Pedal

2 Krankboks

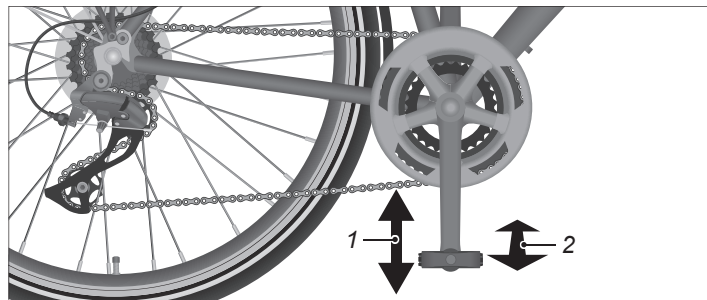
4 Pedalarm

9.1.2 Betjening

Træd i pedalerne for at sætte kranksættet og dermed cyklen i bevægelse.

9.1.3 Kontrol af kranksæt

- Tag fat i pedalen og prøv at bevæge den hhv. lodret opad og nedad (1). Vær i den forbindelse opmærksom på, om pedalen, pedalarmen eller krankboksen bevæger sig lodret.
- Tag fat i pedalen og prøv at bevæge den hhv. udad og indad til siden (2). Vær i den forbindelse opmærksom på, om pedalarmen eller krankboksen bevæger sig til siden (se figuren »Kontrol af kranksæt«).

Figur: Kontrol af kranksæt

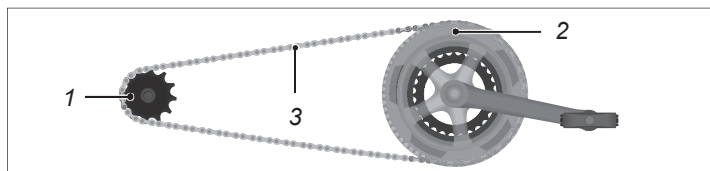
1 Til siden

2 Udvendigt - Indvendigt

- Hvis pedalen, pedalarmen eller krankboksen kan bevæges til siden eller lodret, skal du kontakte din autoriserede forhandler.

9.2 Kædeetræk

9.2.1 Grundlæggende

Figur: Kædeetræk

1 Tandhjul

3 Kæde

2 Kædehjul

Et kædeetræk er kompatibelt med indvendige gear, fodbremses og udvendige gear.

- Rengør de bevægelige komponenter med en fugtig klud eller en blød børste, hvis de er mulige at nå.
- Smør cykelkæder efter rengøringen, efter cykelture i regnvej eller efter 250 km med lidt universalolie eller et smøremiddel, der anbefales af producenten.
 - Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.

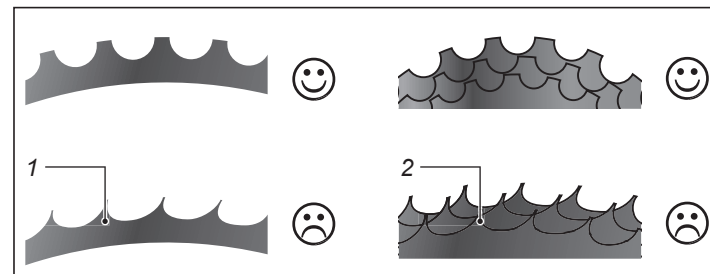
- Kontroller, at alle komponenter er fri for beskadigelser.
 - Hvis du finder beskadigelser af komponenterne, så kontakt din autoriserede forhandler.

9.2.2 Betjening

Træd i pedalerne, for at sætte kædeetrækket og dermed cyklen i bevægelse.

9.2.3 Indstillinger

Hvis du f.eks. finder spidse tænder eller højtænder på tandkransen eller kædehjulet, skal du få tandkransen eller kædehjulet udskiftet.

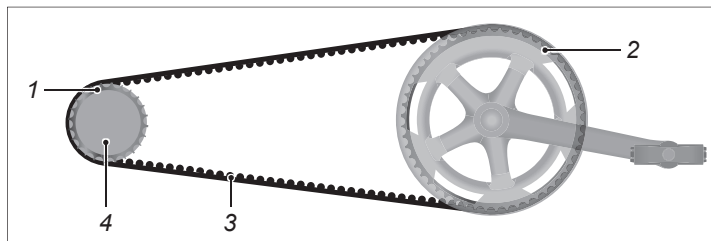
Figur: Tandhjul

1 Slitage af kædehjul

2 Slitage af tandhjul

9.3 Remtræk

9.3.1 Grundlæggende

Figur: Remtræk

1 Bagerste skive

2 Forreste skive

3 Rem

4 Bagerste tandremskive

Et remtræk er kompatibelt med indvendige gear og fodbremsere, men ikke med udvendige gear.

BEMÆRK

Beskadigelse af remmen pga. forkert håndtering.

Risiko for beskadigelse!

- Vær opmærksom på, at remmen ikke knækkes, drejes rundt, bøjes bagud, drejes udad, filtreres sammen eller benyttes som nøgle.
- Ved montagen må remmen ikke rulles op med den forreste skives tandhjul eller sættes fast med en form for løftestang som f.eks. en skruetrækker.

Figur: Beskadigelsestyper

9.3.2 Betjening

Træd i pedalerne for at sætte remtrækket og dermed cyklen i bevægelse.

9.3.3 Indstillinger

9.3.3.1 Kontrol af remmens spænding

BEMÆRK

Beskadigelse af remmen som følge af forkert værktøj.

Risiko for beskadigelse!

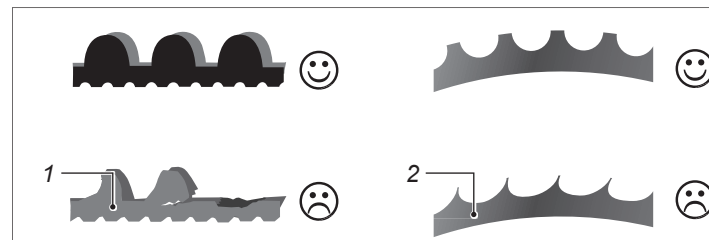
- Remstramningen må kun måles og indstilles ved hjælp af det originale værktøj fra producenten.

Fejlfri funktion på remtrækket kræver, at remmen er strammet med den korrekte remstramning.

Remstramningen må kun måles og indstilles ved hjælp af det originale værktøj fra producenten.

- Få en gang om året din autoriserede forhandler til at kontrollere og indstille remstramningen.

9.3.3.2 Kontrol af remtrækkets slitage

Figur: Slitage

1 Slitage af rem

2 Slitage på remhjul

- Kontroller regelmæssigt remtrækket for slitage.
 - Hvis du f.eks. finder spidse tænder, revner eller manglende tænder, så få remmen udskiftet.
 - Hvis du f.eks. konstaterer dannelse af hjattænder på remhjulet, skal du få remhjulet udskiftet.

10 Yderligere komponenter

10.1 Styr

10.1.1 Grundlæggende

Styret er en af kontaktfladerne mellem cyklisten og cyklen. Styret har en vigtig funktion ift. at styre retningen og placere betjenings-elementerne, f.eks. bremsegreb.

10.1.2 Betjening

Tag fat om styret med begge hænder, vær opmærksom på, at håndleddene ikke bøjer, samt at du indtager en bekvem siddeposition.

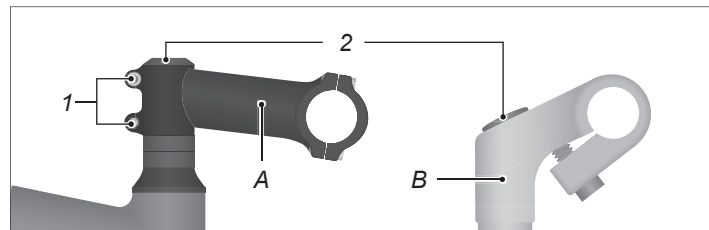
10.1.3 Indstillinger

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med en frempind med udvendig bespænding eller en frempind med indvendig bespænding.

- Kontrollér, hvilken frempind din cykel er udstyret med (se figuren »Frempinde«).

Bestemte modeller er udstyret med en indstilling af hældningen ved frempinden (uden illustration).

- Hvis din frempind er udstyret med en indstilling af hældningen, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig om indstillingen.

Figur: Frempinde

1 Skruer

2 Hætte

A Frempind med
udvendig bespænding

B Frempind med
indvendig bespænding

10.1.3.1 Styrhøjde

10.1.3.2 Frempind med udvendig bespænding

ADVARSEL

Cyklen opfører sig på en uventet måde som følge af forkert udførte indstillinger.

Fare for ulykker og personskade!

- Overhold tilspændingsmomenterne.
- Overhold frempindens minimale indstikningsdybde.

Bemærkning: Indstilling af styrhøjden ved frempinden med udvendig bespænding kræver faglig viden og evt. tilbehør. Få din autoriserede forhandler til at indstille styrhøjden.

10.1.3.3 Frempind med indvendig bespænding

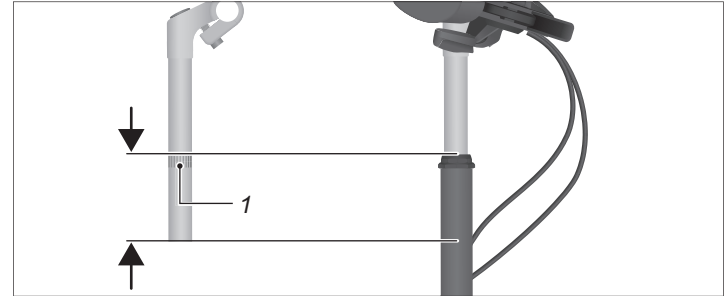
ADVARSEL

Brud på frempinden med indvendig bespænding pga. forkert indstilling.

Fare for ulykker og personskade!

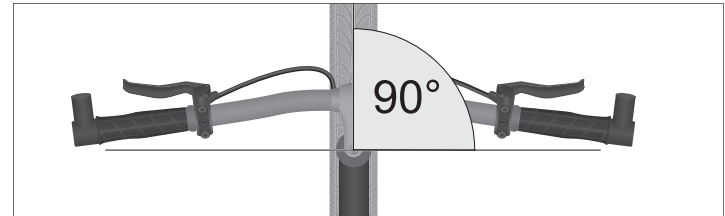
- Hvis du selv indstiller højden på styret, skal du overholde frempindens mindste indstiksdybde i forbindelse med frempinde med indvendig bespænding.

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med indvendig bespænding af ved at trække opad (se figuren »Frempinde«).
2. Skru den indvendige skrue 1 til 2 omdrejninger ud mod urets retning.
3. Tag fat om styret og skub frempinden med indvendig bespænding i den ønskede position, enten opad eller nedad.
 - Skub maksimalt frempinden med indvendig bespænding så langt op, at markeringen på frempinden med indvendig bespænding ikke er synlig (se figuren »Frempind med indvendig bespænding«).

Figur: Frempind med indvendig bespænding

1 Markering

Figur: Justering af styr

4. Skru den indvendige skrue fast i urets retning, og overhold tilspændingsmomenterne.
5. Placér hættten ovenfra på frempinden med indvendig bespænding.

Yderligere komponenter

10.1.3.4 Justering af styr

10.1.3.5 Frempind med udvendig bespænding

BEMÆRK

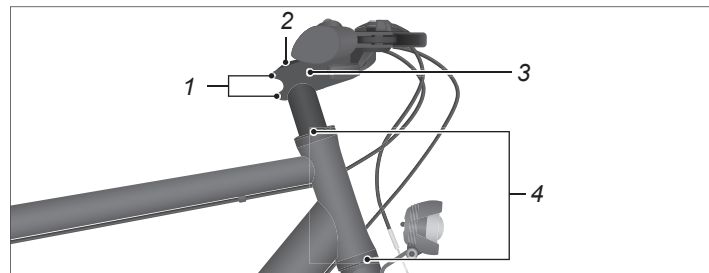
Beskadigelse af kronrørslejet pga. forkert indstilling af frempinden med udvendig bespænding.

Risiko for beskadigelse!

- Skru kun den øverste skrue på frempinden med udvendig bespænding så fast, at hhv. lejerne og styret kan bevæge sig frit.
- Skru den øverste skrue fast på en sådan måde, så du ikke bemærker nogen bevægelse af kronrørslejet, når du kontrollerer det.

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med udvendig bespænding af ved at trække opad (se figuren »Frempinde«, venstre).
2. Skru skruen på oversiden ud med en halv omdrejning mod uret.
3. Drej begge skaftbespændingens skruer så langt ud mod urets retning, at du kan dreje styret i forhold til forhjulet (se figuren »Kronrør«).

Bemærkning: I det følgende trin indstilles das kronrørslejet.

Figur: Kronrør

1 Skrue

2 Hætte

3 Frempind med udvendig bespænding

4 Kronrørsleje

4. Drej trinvist skruen på oversiden maksimalt en ottendedel omdrejning ind ad gangen.
 - Betjen den forreste håndbremse, og bevæg cyklen fremad og bagud.
 - Kontroller, om der er slør i kronrørslejet.
 - Skru skruen så fast, at der ikke er noget slør i kronrørslejet.
 - Løft cyklen og kontroller, om forhjulet af sig selv bevæger sig til hhv. venstre og højre, når du holder stellet skråt ud til siden.

Hvis kronrørslejet ved kontrollen ikke har noget slør, og forhjulet ved hældning af stellet af sig selv bevæger sig mod hhv. venstre og højre, så er kronrørslejet indstillet korrekt.

5. Indstil styrets retning, så det står i en vinkel på 90° i forhold til forhjulet (se figuren »*Justering af styr*«).
6. Skru de to skruer på frempinden fast, idet du overholder tilspændingsmomenterne.
7. Placer hættten ovenfra på frempinden.

10.1.3.6 Frempind med indvendig bspænding

1. Tag hættten på oversiden af frempinden med indvendig bspænding af ved at trække opad (se figuren »*Frem-pinde*«).
2. Skru den indvendige skrue 1 til 2 omdrejninger ud mod urets retning.
3. Indstil styrets retning, så det står i en vinkel på 90° ift. forhjulet (se figuren »*Justering af styr*«).
4. Skru den indvendige skrue fast i urets retning, og overhold tilspændingsmomenterne.
5. Placer hættten ovenfra på frempinden med indvendig bspænding.

10.1.3.7 Indstilling af kronrørsleje

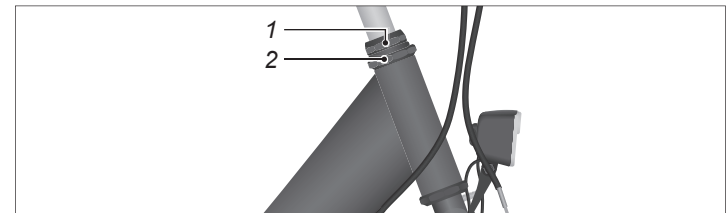
Du har brug for to skruenøgler eller to konusnøgler, bredden af nøglen kan variere mellem de enkelte cykelmodeller.

1. Stil cyklen, så den står op.
2. Løsn kontramøtrikkerne.

3. Skru lejeskålen fast på en sådan måde, så der ikke er noget slør i kronrørslejet.
 - Betjen bremsen til forhjulet og bevæg cyklen fremad og bagud.
 - Kontroller, om der er slør i kronrørslejet.
 - Løft cyklen og kontroller, om forhjulet af sig selv bevæger sig til hhv. venstre og højre, når du holder stellet skråt ud til siden.

Hvis kronrørslejet ved kontrollen ikke har noget slør, og forhjulet ved hældning af stellet af sig selv bevæger sig mod hhv. venstre og højre, så er kronrørslejet indstillet korrekt.

4. Skru igen kontramøtrikkerne fast, idet du overholder drejningsmomenterne, og undgå at lejeskålen drejer med ved at du holder imod.
5. Kontrollér justeringen af styret efter at have justeret kronrørslejet (se figuren »*Justering af styret*«).

Figur: Kronrørsleje

1 Kontramøtrik

2 Lejeskål

10.2 Sadel

10.2.1 Grundlæggende

Sadlen er den del af cyklen, der giver cyklisten støtte og gør det muligt for cyklisten at sidde i forskellige stillinger under cykelture. Faconen afhænger af cyklens anvendelsesformål samt af cyklistens fysiske kendetegn.

1. Kontroller, om du kan dreje sadlen.
 - Hvis du kan dreje sadlen, skal du skrue klemkraven i sadelpindbespændingen fast, idet du overholder tilspændingsmomenterne.
2. Kontrollér, om du kan forskyde sadlen i retning af styret.
 - Hvis du kan forskyde sadlen i retning af styret, skal du indstille sadelpositionen igen (se kapitlet »*Sadelposition*« på side 70).

10.2.2 Indstillinger

ADVARSEL

Brud på sadlen eller sadelpinden som følge af overbelastning.

Fare for ulykker og personskade!

- Evaluer altid sadlens og sadelpindens bæreevne i sammenhæng.
- Hverken sadlen eller sadelpinden må overbelastes.

Hvis du er usikker med hensyn til evalueringen af den tilladte belastning af sadlen og sadelpinden, skal du spørge din autoriserede forhandler.

Sadel og sadelpind udgør én enhed, og derfor skal bæreevnen altid evalueres i sammenhæng.

Bæreevnen afhænger af:

- materialet
- modellen
- konstruktionen
- den indvendige opbygning og
- vedligeholdelsestilstanden

Indstil sadlen på en sådan måde, at du opnår en bekvem siddeposition, nemt kan betjene alle komponenter på styret og kan nå jorden forsvarligt med fødderne.

10.2.2.1 Højdejusterbar sadelpind

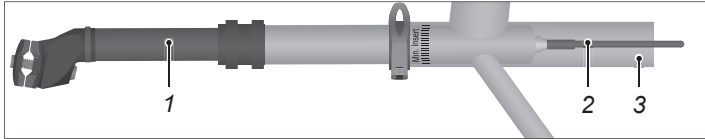
ADVARSEL

Forkert indstilling af sadelpinden.

Fare for ulykker og personskade!

- Overhold sadelpindens mindste indstiksdybde.

Din cykel kan afhængigt af model være forberedt til en justerbar sadelpind. Justeringskablet vil i så fald være anbragt i stellet og ende i sadelrøret (se figuren »*Højdejusterbar sadelpind*«).

Figur: Højdejusterbar sadelpind

1 Indstillingsområde 2 Indstillingskabel 3 Sadelrør

BEMÆRK

Beskadigelse af justeringskablet som følge af forkert højdejustering af sadelpinden.

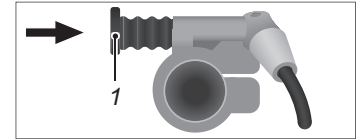
Risiko for beskadigelse!

- Skub kun sadelpinden ned i sadelrøret, indtil justeringskablet er nået.
- Stik sadelpinden i sadelrøret med afmålt kraft.

Sadelpindens indstillingsområde er 100 mm.

1. Tryk knappen på betjeningsenheden på styret ind for at justere sadelhøjden.
2. Hold knappen inde, og træk/tryk sadlen hhv. opad og nedad.

3. Slip tasten.
4. Hvis indstillingsområdet ikke rækker til den ønskede indstilling, skal du indstille sadelhøjden ved sadelpindens bespænding.

Figur: Styrets betjeningsenhed

1 Trykknop

10.2.2.2 Sadelhøjde

BEMÆRK

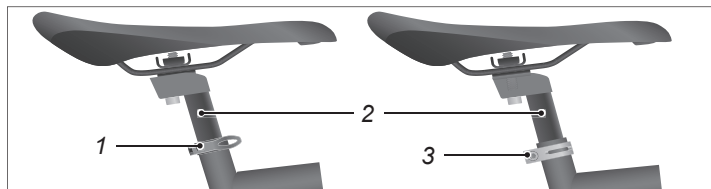
Beskadigelse af sadelpindens refleks ved forkert indstilling af sadelhøjden.

Risiko for beskadigelse!

- Når du indstiller sadelhøjden, så vær opmærksom på, at du ikke beskadiger refleksen.

1. Hold sadlen fast og
 - åbn quick release (se kapitel »Indstillinger« på side 77) eller
 - drej skruen på bespændingen til sadelpinden udad mod urets retning, indtil sadelpinden kan forskydes i højden (se figuren »Sadelpindbespænding«, højre).

Yderligere komponenter

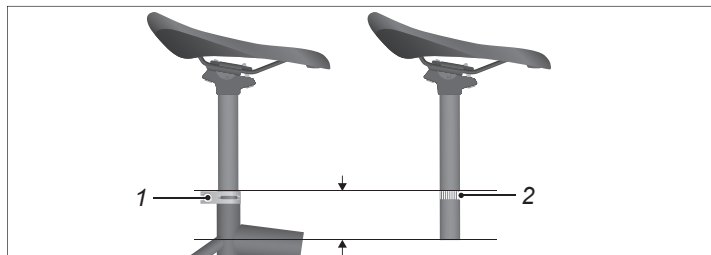
Figur: Sadelpinds-bespænding

1 Quick release

3 Skruer

2 Sadelpind

2. Indstil sadelhøjden på en sådan måde, at du opnår en bekvem siddeposition.
3. Sørg for at sikre dig, at markeringen på sadelpinden ikke er synlig (se figuren »Mindste indstiksdybde«).
4. Drej sadlen, så den danner en lige linje ift. stedet, når man ser ovenfra.

Figur: Mindste indstiksdybde

1 Sadelpinds-bespænding

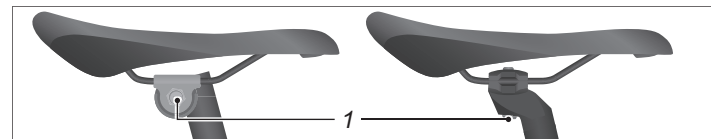
2 Markering

5. Luk quick release-grebet, indtil det sidder op ad sadelrøret, eller skru sadelpindbespændingens skrue fast i urets retning, idet du overholder tilspændingsmomenterne.
6. Kontroller, om sadelpinden sidder fast. Sæt dig til det formål på sadlen og vip frem og tilbage.
7. Kontroller, om du kan dreje sadlen.
 - Hvis du kan dreje sadlen, så indstil quick release (se kapitel »Indstillinger« på side 77).

10.2.2.3 Sadelposition

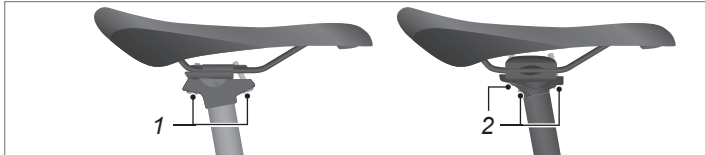
Afhængig af modellen kan du ved din cykel indstille sadelhældningen og afstanden til styret.

- Find ud af, hvilken sadeljustering din sadelpind har, ved at sammenligne med figurerne (se figuren »Sadelpinde med en skrue« og figuren »Sadelpinde med flere skruer«).

Figur: Sadelpinde med en skrue

1 Skruer

Figur: Sadelpinde med flere skruer

1 To skruer

2 Tre skruer

1. Drej skruen hhv. skruerne under sadlen 1 til 2 omdrejninger udad mod urets retning (se figuren »Sadelpinde med en skrue« og figuren »Sadelpinde med flere skruer«).
2. Forskyd og hæld sadlen, så du opnår en bekvem siddeposition, og så du kan betjene alle komponenter på styret forsvarligt under kørslen.

Bemærkning: Ved sadelpinde med hhv. 2 og 3 skruer indstiller du hældningen ved at skrue de løsnede skruer mod hinanden i modsat retning.

3. Skru skruen hhv. skruerne under sadlen fast i urets retning, idet du overholder tilspændingsmomenterne.
4. Kontroller, om du kan forskyde sadlen.
 - Hvis du kan forskyde sadlen, så få din autoriserede forhandler til at indstille sadlen.

10.3 Bagagebærer

10.3.1 Grundlæggende

Bagagebæreren er en anordning på cyklen, hvormed der kan transporteres bagage.

Afhængig af modellen kan der her være tale om en bagagebærer med spændebøjle, en bagagebærer med spænderemme eller en system-bagagebærer.

BEMÆRK

Beskadigelse af cykelkomponenter pga. ikke tilladt montage af en bagagebærer.

Risiko for beskadigelse!

- Få den autoriserede forhandler til at montere bagagebæreren.
- Hvis din cykel er udstyret med en bagagebærer, må du ikke foretage nogen ændringer på bagagebæreren.
 - Hvis du ønsker at udskifte bagagebæreren, så få din autoriserede forhandler til at rådgive dig.
 - Monter efterfølgende en godkendt bagagebærer, som overholder forskrifterne iht. DIN EN ISO 11243.
 - Få din autoriserede forhandler til at montere bagagebæreren.
 - Få din autoriserede forhandler til at rådgive dig om de særlige egenskaber ved en system-bagagebærer.
 - Overbelast ikke bagagebæreren.

Yderligere komponenter

10.3.1.1 Maksimal belastning

BEMÆRK

Overbelastning af bagagebæreren.

Risiko for beskadigelse!

- Overhold den maksimalt tilladte samlede vægt.

Hækbagagebærer: Modelafhængigt 25 kg hhv. 27 kg

Frontbagagebærer: 12 kg

10.3.2 Betjening

ADVARSEL

Styrt pga. forkert transporteret bagage.

Fare for ulykker og personskade!

- Transporter ingen bæreposer eller andre genstande på styret.
- Sørg for at sikre genstande på bagagebæreren, så de ikke kan forskubbe sig eller falde ned.
- Benyt udelukkende ubeskadigede spænderemme til at sikre bagage.
- Benyt stabile cykeltasker til transporten af bagage.

ADVARSEL

Ændrede køreegenskaber pga. ekstra vægt.

Fare for ulykker og personskade!

- Find et sted uden trafik, og sørg for at blive fortrolig med køreegenskaberne, når der er ekstra vægt.
- Fordel ekstra vægt på en ensartet måde på begge sider af bagagebæreren eller midt på bagagebæreren.
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.

FORSIGTIG

Spænderemmen eller spændebøjlen kan springe tilbage og ramme dig.

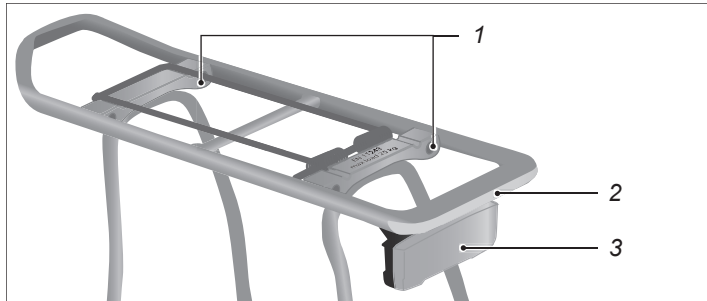
Fare for personskade!

- Når du betjener spænderemmen eller spændebøjlen, skal du holde godt fast, så du ikke mister grebet.

10.3.2.1 System-bagagebærer

Tag fat i klemmebøjlen, træk den forsigtigt opad, og hold den i denne position.

1. Læg din bagage på bagagebæreren.
2. Fastgør din bagage på bagagebæreren ved at du langsomt fører spændebojlen tilbage.
3. Hvis din system-bagagebærer ikke har nogen klemmebojle, skal du benytte systemkomponenter, der egner sig til dine formål, eller sikre din bagage ved hjælp af spænderemme.

Figur: System-bagagebærer

- 1 Ophæng til systemkomponent
- 2 Baglygte
- 3 Refleks

En system-bagagebærer tilpasser du hurtigt og nemt til dine behov, f.eks. med en cykelkurv.

10.4 Bagage

ADVARSEL

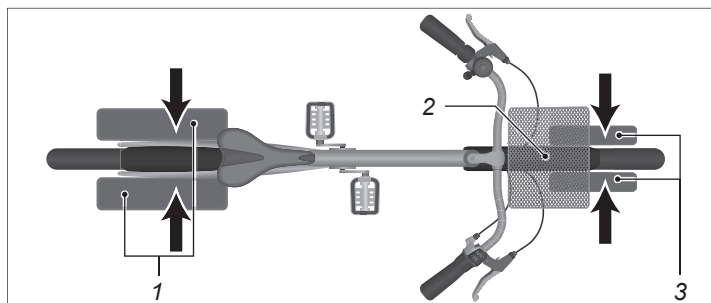
Ændrede køreegenskaber som følge af cykeltasker og frontkurve.

Fare for ulykker og personskaade!

- Find et sted uden trafik, og sørg for at gøre dig fortløig med køreegenskaberne med supplerende udstyr som cykeltasker og frontkurve, når der er ekstra vægt.
- **Cykeltasker, frontkurve og »Lowridere« forringer styreegenskaberne dramatisk.**
- Tilpas din kørestil til de ændrede køreegenskaber.
- Placer din last, så reflekser og lygter ikke bliver dækket til.
- Brems tidligere og planlæg en længere bremselængde og trægere styreegenskaber.
- Sikr bagage på bagagebæreren mod at skride ud og falde ned, f.eks. med spænderemme.
- Placer tunge genstande på en sådan måde, så hovedvægten ligger så tæt som muligt på cykelnaverne, f.eks. nederst i cykeltasker.
- Sørg for at holde tyngdepunktet så lavt som muligt.

Yderligere komponenter

- Hvis du benytter fastgørelsesmidler, f.eks. spænderemme eller reb, skal du sørge for, at disse ikke kan sætte sig fast i bevægelige dele.
- Fordel ekstra vægt ensartet på begge sider af bagagebæren eller midt på bagagebæren (se figuren »Transportbeholdere«).

Figur: Transportbeholdere

1 Cykeltasker

2 Frontkurve

3 Lowridere

10.5 Ringeklokke

10.5.1 Grundlæggende

En ringeklokke er en metalklokke på cyklen, som laver en meget høj lyd.

Ved at ringe med den gør du andre trafikanter opmærksom på dig.

- Hvis du ikke hører en lys og tydelig klokkelyd, når du ringer med den, så få din autoriserede forhandler til at udskifte ringeklokken.

10.5.2 Betjening

- Tryk ringeklokkens knap nedad eller til siden og lad den vippe tilbage.

10.5.3 Indstillinger

Indstil ringeklokken på styret på en sådan måde, så du til enhver tid nemt kan nå den.

10.6 Støttefod

10.6.1 Grundlæggende

Støttefoden er en anordning, der gør det muligt at stille cyklen i en stående position efter brug.

10.6.2 Betjening

1. Hold cyklen fast og klap støttefoden op, for at benytte cyklen.
2. Hold cyklen fast og klap støttefoden ned, for at parkere cyklen.
3. Stil cyklen på støttefoden.
4. Slip cyklen, når den står sikkert.
5. Sikr cyklen mod hhv. tyveri og mod uautoriseret brug.

10.6.3 Indstillinger

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med en støttefod, der kan indstilles (uden illustration).

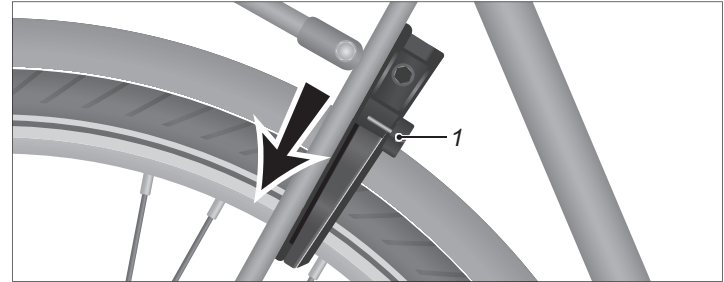
- Indstil støttefoden, hvis cyklen ikke kan stilles sikkert på støttefoden.
- Hvis du ikke kan indstille støttefoden, så få din autoriserede forhandler til at indstille støttefoden.

10.7 Ringlås

Bemærkning: Dette kapitel gælder kun for modeller med ringlås.

10.7.1 Låsning af ringlåsen

1. Stik nøglen ind og åbn låsen.
2. Tryk grebet nedad, indtil låsen går i indgreb (se figuren »Ringlås«).
- Vær opmærksom på, at egerne ikke blokerer låsen.
3. Træk nøglen ud.

Figur: Ringlås

1 Greb

10.7.2 Åbning af ringlåsen

1. Hold ringlåsens greb.
2. Stik nøglen ind og lås låsen.
3. Før grebet opad, når låsen åbner sig.

10.8 Quick release

Betjen udelukkende quick release-aksler, hvis du råder over faglig viden ift. montage og demontage af hjulene.

ADVARSEL

Fare for styrt ved ulukkede quick release-aksler pga. hjul, der løsner sig.

Fare for ulykker og personskade!

- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, skal du få din autoriserede forhandler til at montere eller afmontere quick release-akserne.

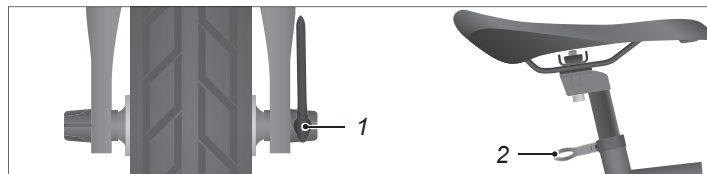
10.8.1 Grundlæggende

Quick release gør det muligt for dig at montere, afmontere og indstille cykelkomponenter hurtigt og uden værktøj.

Afhængig af modellen er din cykel udstyret med quick release ved akslerne og ved sadelpinds-bespændingen.

Kontrollér på baggrund af *figuren »Quick release«*, om din cykel er udstyret med quick release-greb.

1. Åbn og luk quick release-grebet og vær opmærksom på usædvanlige lyde.
 - Hvis du hører usædvanlige lyde, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere din quick release.
2. Rengør din quick release.
3. Luk og lås din quick release fast.

Figur: Quick release

1 Quick release-aksel

2 Sadelpinds-bespænding

10.8.2 Betjening

ADVARSEL

Indklemning og kvæstelse af legemsdele.

Fare for personskade!

- Åbn og luk din quick release langsomt og opmærksomt.

ADVARSEL

Fare for styrt ved ikke lukket quick release-greb på sadelpinden.

Fare for ulykker og personskade!

- Kontroller før hver cykeltur, om quick release-grebet på sadelpinden er lukket med tilstrækkelig forspænding.

10.8.2.1 Åbn quick release

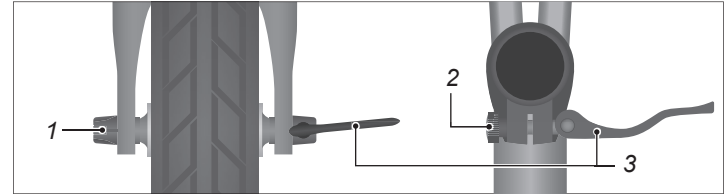
- Læg quick release-grebet om, så det vender udad.

10.8.2.2 Luk quick release

- Læg quick release-grebet om, så det vender indad, indtil det ligger an mod sadelpind eller gafflen.
 - Hvis sadelpinden hhv. quick release-akslen ikke sidder fast, skal du indstille quick release-grebet.

10.8.3 Indstillinger

1. Åbn quick release.
2. Drej justeringskraven hhv. akselmøtrikken en kvart omdrejning indad i urets retning (se figuren »Indstilling af quick release«).
3. Luk quick release og kontroller, om hhv. sadelpinden og hjulet sidder fast.
4. Gentag processen indtil hhv. sadelpinden og hjulet sidder fast ved lukket quick release og lukket quick release-aksel.
5. Hvis du kan placere quick release-grebet uden at bruge stor kraft, så indstil forspændingen igen.
 - Hvis du ikke kan indstille quick release, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere dem.

Figur: Indstilling af quick release

1 Akselmøtrik

2 Justeringskrue

3 Quick release-greb

10.9 Affjedring

Affjedringer på cyklen øger komforten og køresikkerheden ved cykelture på ujævnt underlag. Affjedringen skal indstilles til cyklists vægt. Til det formål er fagviden og evt. et skifte af fjedrene nødvendigt.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges, så få din autoriserede forhandler til at indstille affjedringerne.

ADVARSEL

Afhængigt af vejens beskaffenhed medfører en forkert indstillet affjedring tab af vejgreb.

Fare for ulykker og personskade!

- Få din autoriserede forhandler til at foretage den grundlæggende indstilling af affjedringen.

ADVARSEL

Den affjedrede sadelpind, fjedergaflen og bagdæmperen står under hhv. tryk og spænding.

Fare for personskade!

- Få udelukkende din autoriserede forhandler til at demontere og reparere den affjedrede sadelpind, fjedergaflen og bagdæmperen.

BEMÆRK

Slaglyde ved forkert indstillet affjedring.

Risiko for beskadigelse!

- Hvis du mærker hårde stød eller hører lyde, når affjedringen trykkes ind, så sørg for at få din autoriserede forhandler til at kontrollere affjedringen.

10.9.1 Fjedergaffel

10.9.1.1 Grundlæggende

Din cykel kan afhængigt af model være udstyret med en fjedergaffel.

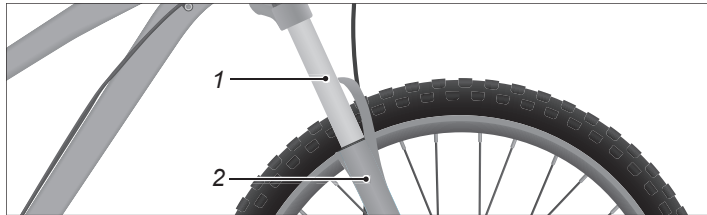
- Kontrollér, om din cykel er udstyret med fjedergaffel (se figuren »Fjedergaffel«).

Fjedergafler opfanger stød ved forhjulet og øger komforten og køresikkerheden ved cykelture på ujævnt underlag.

Fjedergaflernes dykrør har enten et gyldent eller et sort friktionshæmmende lag. Løbende brug forårsager slitage på det friktionshæmmende lag, hvilket ikke er grund til reklamation.

- Fjern med det samme snavs fra glidefladerne og tilstødende tætninger med en ren klud, der evt. har fået en smule olie.
- Smør glidefladen efter rengøringen med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.

- Få information hos din autoriserede forhandler om egnede pleje- og smøremidler til fjedergafflen.
- Affjedr fjedergafflen ind og ud fem gange. Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Hvis du ved ind- og udfjedring hører usædvanlige lyde, eller hvis fjedergafflen giver efter uden modstand, så få din autoriserede forhandler til at kontrollere fjedergafflen.

Figur: Fjedergaffel

1 Dykrør

2 Standrør

10.9.1.2 Sag

»Sag« (»sænkning« på engelsk) er den sænkning af fjederen, der alene forårsages af cyklistens vægt. Sag bliver, afhængig af fjedergaffel-modellen, indstillet til en værdi på mellem 15% og 30% af den samlede vandrung.

Indstillingen af sag påvirker ikke fjederhårdheden. Indstillingen af sag påvirker forspændingen for fjederen. Ved optimalt indstillet sag, affjedrer affjedringen og trykkes kun ind med få millimeter, når du sætter dig på cyklen.

lft. indstillingen af sagen er faglig viden især nødvendig, når der er flere fjederelementer.

Bemærkning: Optimal indstilling af sag kan opnås ved at lade den autoriserede forhandler montere en hårdere eller blødere fjeder i affjedringen.

10.9.1.3 Lock-out

»Lock-out«-funktionen låser fjedergafflen. Herved kan hhv. hævn- og sænkning af affjedringen mindskes, f.eks. når affjedringen sænker sig ved kørsel med høj pedalkraft.

10.9.1.4 Rebound- og kompressionstrin

Indstillingen af rebound- og kompressionstrinnet påvirker hhv. dæmpningen og affjedringens opførsel. I den forbindelse er det indbyrdes forhold mellem rebound- og kompressionstrinnet afgørende. Mange modeller er derfor kun udstyret med en indstilling af reboundtrinnet. Forholdet mellem rebound- og kompressionstrinnet bestemmes af vejens beskaffenhed. Et korrekt indstillet forhold sikrer hjulene et optimalt vejgreb.

10.9.1.5 Betjening

Betjeningen af fjedergafflen afhænger af din type af fjedergaffel.

- Hvis din fjedergaffel er udstyret med andre eller yderligere betjeningsmuligheder end de, der nævnes i det følgende, så få din autoriserede forhandler til at forklare dig hvordan de betjenes eller læs producentens dokumentation.

BEMÆRK

Øget slitage pga. brugen af lock-out.

Risiko for beskadigelse!

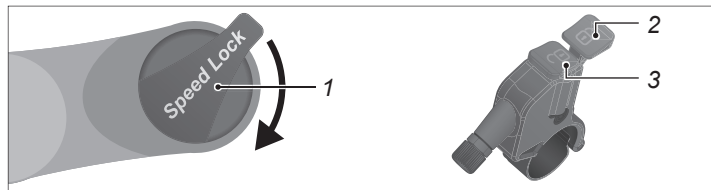
- Benyt udelukkende lock-out, når køreegenskaberne forbedres af det.

10.9.1.6 Lock-out

Bemærkning: Bestemte fjedergaffelmodeller har ud over betjeningen en indstilling.

Afhængig af modellen betjenes lock-out med en drejeknap på oversiden af fjedergafflen eller på fjernbetjeningen på styret.

- Kontrollér, hvilken betjening din fjedergaffel er udstyret med (se figuren »Lock-Out-betjening«).

Figur: Betjening af lock-out (eksempel)

1 Drejeknap

2 Spærreknap

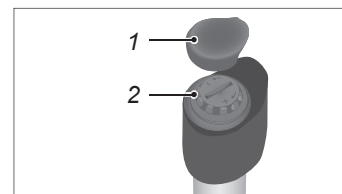
3 Oplåsningknap

- Drej drejeknappen 90° med uret eller tryk på låseknappen for at låse fjedergafflen.
- For at låse fjedergafflen op, så drej drejeknappen 90° mod uret eller tryk på oplåsningknapen.

Bemærkning: Affjedringen affjedrer og trykkes afhængigt af model op til 15 mm indad ved ujævnheder, også selv om den er låst.

10.9.1.7 Indstilling af mekanisk affjedring

- Fjern støvbeskyttelseshætten fra dykrøret, der skal indstilles, idet du trækker den af lodret opad.
- Forøg fjederforspændingen ved at dreje drejeknappen i dykrøret i retningen »+« ved hjælp af f.eks. en mønt eller det til din fjedergaffel passende værktøj (se figuren »Fjederforspænding«).

Figur: Fjederens forspænding

1 Støvbeskyttelseshætte

2 Drejeknap

- Reducer fjederforspændingen ved at dreje drejeknappen i dykrøret i retningen »-« ved hjælp af f.eks. en mønt eller det til din fjedergaffel passende værktøj.
- Sørg for at indstille fjederens forspænding på samme måde i begge sider.
- Hvis du ikke ved hvordan fjederens forspænding indstilles optimalt, så kontakt din autoriserede forhandler.

10.9.1.8 Indstilling af pneumatisk affjedring

BEMÆRK

Beskadigelse af affjedringen pga. forkert indstillet dæmper.

Risiko for beskadigelse!

- Få din autoriserede forhandler til at indstille pneumatisk dæmpere.

Indstilling af pneumatisk fjedergafler kræver fagviden.

Hvis du har erfaring med indstilling af pneumatisk affjedringer og selv indstiller affjedringen:

- brug en egnet fjedergaffelpumpe, og
- sørg for at få information i producentens dokumentation om de tilladte lufttryk.

10.9.1.9 Fjedergaflens vandring

For at forkorte vandringen:

1. Tryk på tasten »Push«, og hold den inde (se figuren »Fjedervandring«).
2. Tryk ovenfra på styret.

Forgaflen sænker sig. Jo mere forgaflen sænker sig, jo kortere er vandringen.

3. Slip tasten »Push«, når indstillingen svarer til dine behov.

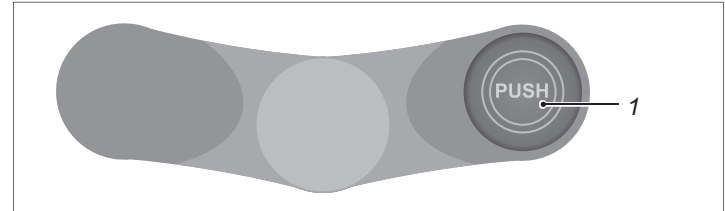
Hvis du vil forlænge fjedervandringen:

4. Tryk på tasten »Push«, og hold den inde.

5. Træk styret opad.

Forgaflen kommer ud. Jo mere forgaflen kommer ud, jo længere er vandringen.

6. Slip tasten »Push«, når indstillingen svarer til dine behov.

Figur: Vandring

1 Push-tast

Yderligere komponenter

10.9.2 Affjedret sadelpind

10.9.2.1 Grundlæggende

Affjedrede sadelpinde på cykler øger komforten og køresikkerheden ved kørsel på ujævnt underlag. Den affjedrede sadelpind skal indstilles efter cyklistens vægt.

Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det værktøj, der skal bruges til at indstille affjedrede sadelpinde, skal du få din autoriserede forhandler til at indstille den affjedrede sadelpind.

- Indhent information hos din autoriserede forhandler om egnede pleje- og smøremidler til fjederelementerne.
- Fjern omgående urenheder fra den affjedrede sadelpinds led og friktionsreducerende overflader ved hjælp af en ren, evt. let olieret klud.
- Smør efter rengøringen den friktionsreducerende overflade og leddene med lidt smøremiddel, f.eks. universalolie.
- Tryk den affjedrede sadelpind ind og ud fem gange. Fjern efterfølgende overskydende smøremiddel med en ren klud.
- Tryk den affjedrede sadelpind ind og ud igen, og vær i den forbindelse opmærksom på støj.
 - Hvis du ved ind- og udfjederingen kan høre atypisk støj, eller den affjedrede sadelpind giver efter uden modstand, skal du henvende dig til din autoriserede forhandler og få den affjedrede sadelpind repareret eller udskiftet.

10.9.2.2 Indstillinger

ADVARSEL

Hvis spændeskruen bliver drejet for langt ud, kan den affjedrede sadelpind tage skade.

Fare for ulykker og personskaade!

- Drej ikke spændeskruen længere ud, når du justerer den affjedrede sadelpind i leveringstilstanden.
- Drej ikke spændeskruen mere end tre omdrejninger ind.
- Sørg for, at der kan ses mindst 10 mm gevind i den affjedrede sadelpind.

ADVARSEL

Brud på sadlen eller sadelpinden som følge af overbelastning.

Fare for ulykker og personskaade!

- Evaluer altid sadlens og sadelpindens bæreevne i sammenhæng.
- Hverken sadlen eller sadelpinden må overbelastes.

Hvis du er usikker med hensyn til evalueringen af den tilladte belastning af sadlen og sadelpinden, skal du spørge din autoriserede forhandler.

Sadel og sadelpind udgør én enhed, og derfor skal bæreevnen altid evalueres i sammenhæng.

Bæreevnen afhænger af:

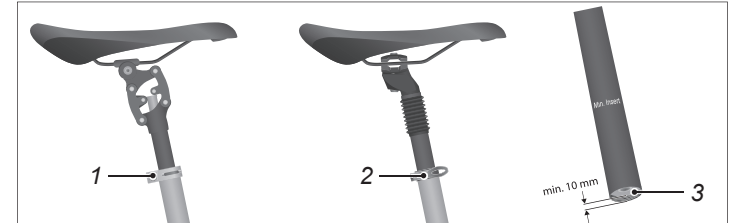
- materialet
- modellen
- konstruktionen
- den indvendige opbygning og
- vedligeholdelsestilstanden

Affjedrede sadelpinde kræver mere omfattende pleje.

Affjedrede sadelpinde slides mere.

- Hvis den affjedrede sadelpind er for blødt affjedret i den leverede tilstand, skal du indstille affjedringen (se »*Affjedret sadelpind*«).
 - Hvis den affjedrede sadelpind er for hårdt affjedret i den leverede tilstand, skal du få din autoriserede forhandler til at montere en blødere ekstraudstyrstjersfeder.
1. Hold sadlen fast, og løs den affjedrede sadelpind.
 - Drej skruen i sadelpindbespændingen til den affjedrede sadelpind udad mod urets retning, indtil den affjedrede sadelpind kan forskydes opad og nedad, eller
 - åbn quick release-mekanismen ved at lægge quick release-grebet om, så der kommer til at vende udad.
 2. Træk den affjedrede sadelpind ud af sadelrøret.

3. Hvis affjedringen skal være hårdere, skal du dreje spændeskruen maksimalt tre omdrejninger indad i urets retning i den affjedrede sadelpind.
4. Sæt den affjedrede sadelpind ind i sadelrøret, og indstil højden.
5. Fastgør sadelpinden.
 - Drej skruen i sadelpindbespændingen indad i urets retning, indtil den affjedrede sadelpind ikke længere kan forskydes, og spænd den fast, idet du overholder tilspændingsmomenterne, eller
 - luk quick release-mekanismen ved at lægge quick release-grebet om indad.
 - Indstil quick release-grebet, hvis det ikke lukker tilstrækkeligt (se kapitlet »*Indstillinger*« på side 77).

Figur: Affjedret sadelpind

1 Skruen i
sadelpindbespændingen

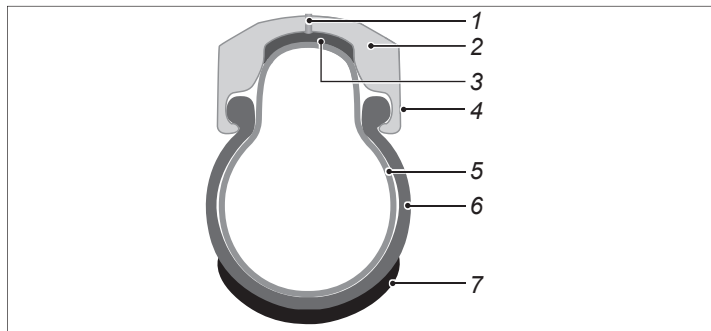
2 Quick release
3 Spændeskruen

11 Hjul og dæk

11.1 Hjul

11.1.1 Grundlæggende

Hjulet består af nav, eger og fælg. Dækket er monteret på hjulets fælg. Afhængig af modellen er der en slange i dækket. Det forreste hjul og dets dæk udgør samlet set forhjulet; det bagerste hjul og dets dæk udgør baghjulet.

Figur: Tværsnit af hjul med dæk (eksempel)

1 Ege	5 Slange
2 Fælg	6 Hætte
3 Fælgbånd	7 Slidbane
4 Fælgkant	

- Hvis der anvendes en slange, ligger der et fælgbånd på fælgen for at beskytte slangen mod fælgbunden og egerens nipler.
- Hvis der ikke anvendes nogen slange, benyttes der såkaldte racerdæk til racercykler eller UST-dæk (UST = Universal System Tubeless) til mountainbikes.

Pga. cyklistens og bagagens vægt samt vejens ujævnheder, udsættes hjulene for betydelige belastninger.

- Få din autoriserede forhandler til at kontrollere og eftercentrere hjulene, efter at cyklen er blevet kørt til (senest efter at der er blevet kørt 200 km eller efter 15 driftstimer eller efter 2 måneder – afhængigt af hvad der indtræffer først).
- Kontroller regelmæssigt hjulene efter cyklen er blevet kørt til.

11.1.1.1 Fælg og eger

ADVARSEL

Fare for styrt pga. blokerende fælgbremser eller slingerende hjul ved fælg med sideslag.

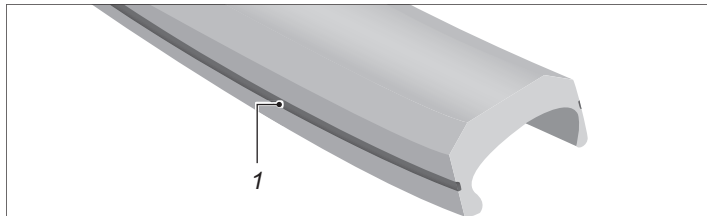
Fare for ulykker og personskaade!

- Få din autoriserede forhandler til med det samme at centrere hjul, der ikke kører godt.

En ensartet stramning af egerne er forudsætning for at hjulet kører godt. Stramningen kan ændre sig ved enkelte eger, hvis forhindringer som f.eks. en kant, bliver forceret for hurtigt, eller hvis en af egerne nipler løsner sig. Hjulets rundhed og fælgens stabilitet forringes, hvis enkelte eger ikke længere er strammet, eller hvis de er beskadiget.

11.1.1.2 Slidgrænse

Afhængig af modellen, er der på fælgene fordybninger til bestemmelse af slidgrænsen. Slidgrænsen er nået, hvis fordybningen ikke kan mærkes.

Figur: Fælg (eksempel)

1 Slidindikator

11.1.2 Indstillinger

11.1.2.1 Kontrol og indstilling af eger

1. Tryk egerne en smule sammen med tommelfinger og fingre og kontroller, om spændingen er den samme ved alle eger.
 - Få din autoriserede forhandler til at spænde egerne, hvis der er forskellig spænding eller løse eger.

Stryg som et alternativ med en træ- eller plaststav over egerne og lyt til, om der er forskellige lyde.

11.1.2.2 Kontrol af slidgrænse eller udskiftning af fælg

1. Kontrollér, om fælgene på din cykel har fordybninger til bestemmelse af slidgrænsen (se figuren »Fælg«).
2. Hvis fælgene på din cykel er udstyret med en fordybning, skal du kontrollere, om slidgrænsen er nået.
3. Stryg med fingerne eller en tandstik lodret over fordybningen.
 - Hvis fordybningen ikke kan mærkes, må du ikke bruge cyklen. Der er fare for **sammenbrud**.
 - Få din autoriserede forhandler til at udskifte fælgene.

11.2 Dæk og ventiler

11.2.1 Grundlæggende

FORSIGTIG

Dårlig synlighed hos andre trafikanter.

Fare for ulykker og personskade!

- Sørg for, at reflekser er rene og synlige.

FORSIGTIG

Punktering af slangen pga. indtrængende fremmedlegemer.

Fare for ulykker og personskade!

- Kontroller regelmæssigt dækkene for beskadigelser og slitage.
- Hvis du ikke har den nødvendige faglige viden og det nødvendige værktøj, så få din autoriserede forhandler til at udskifte beskadigede eller slidte dæk.

BEMÆRK

Skader pga. montage af et dæk med en anden størrelse end den originale størrelse.

Risiko for beskadigelse!

- Kontakt din autoriserede forhandler ved spørgsmål om dækstørrelsen.

Dækkene giver cyklen vejgreb, de overfører fremdriften fra pedalbevægelserne til kørebanen, og de affjædrer ujævnheder.

Der anvendes forskellige dæktyper afhængigt af måden, som cyklen skal bruges på.

Dækkenes størrelse er angivet på den pågældende dækside. Her kan der stå forskellige angivelser, for eksempel:

- Millimeterangivelserne. Hvis der står 52-559 på dækket, er dækket i oppumpet tilstand 52 mm bredt og har en indvendig diameter på 559 mm.
- Angivelsen i tommer. Hvis der står 26 × 2,35 på dækket, så er dækket i oppumpet tilstand 2,35" bredt og har en indvendig diameter på 26".

Dæk og fælg er ikke i sig selv lufttætte, med mindre der er tale om racerdæk og UST-dæk. For at holde luften på indersiden af dækket, benyttes der en slange, som fyldes med luft vha. en ventil.

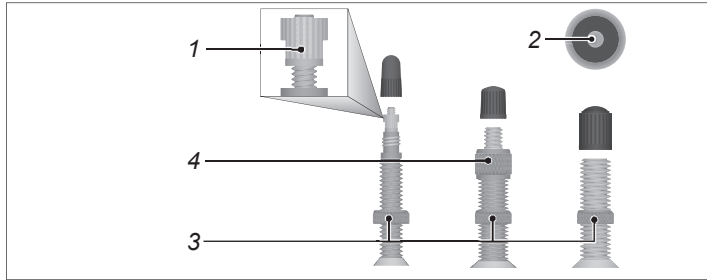
1. Kontroller dækkene for revner og beskadigelser pga. fremmedlegemer.
 2. Kontroller, om dækkenes profil tydeligt kan mærkes.
- Hvis et dæk har revner, er beskadiget eller profildybden er for lav, så få din autoriserede forhandler til at udskifte dækket.

11.2.1.1 Ventiltyper

Cyklerne er udstyret med en af følgende ventiltyper (se figuren »Ventiltyper«):

- Almindelig ventil (Dunlop): sikret vha. en overløbsmøtrik, fælgboring 8,5 mm, maksimalt tryk 6 bar.
- Autoventil: sikret vha. en stift i ventilen, fælgboring 8,5 mm, maksimalt tryk 10 bar.
- Racerventil: sikret vha. en stift i ventilen, fælgboring 6,5 mm, maksimalt tryk 15 bar.

Alle tre ventiltyper har en ventilkappe, der forhindrer at ventilen bliver snavset.

Figur: Ventiltyper (eksempel)

1 Fingerskrue	3 Nederste fingermøtrik
2 Ventilstift	4 Øverste fingermøtrik

Bemærkning: Afhængig af din ventiltype, har du brug for hhv. en egnet luftpumpe og en adapter.

11.2.1.2 Dæktryk

ADVARSEL

Punktering af slangen eller dæk, der springer af fælgen pga. for højt dæktryk.

Fare for ulykker og personskade!

- Overhold dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

BEMÆRK

Beskadigelse af slangen pga. for lavt dæktryk.

Risiko for beskadigelse!

- Kør ikke over skarpe kanter, hvis dæktrykket er for lavt.
- Overhold dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

Overhold det maksimale dæktryk, som bestemmes af den laveste værdi, der er angivet på fælgen eller siden af dækket.

Angivelsen af dæktrykket er i psi (pound per square inch), kPa eller bar (se tabel for omregning af dæktrykket).

Den nedre grænse for dæktrykket egner sig til lette cyklister, til ujævnt underlag og sørger for en større affjedrings-komfort ved større rullemodstand. Den øvre grænse for dæktrykket egner sig til tunge cyklister, til jævnt underlag og sørger for en mindre rullemodstand ved mindre affjedrings-komfort.

- Kør altid med det korrekte dæktryk.
- Kontroller regelmæssigt dæktrykket.
- Fyld mindst dækkene op med luft til den nedre grænse og maksimalt til den øvre grænse af dæktrykket.
- Benyt en luftpumpe med trykvisning, når du pumper dækkene op.

Omregning af dæktrykket			
psi	bar	psi	bar
12	0,8	80	5,5
15	1,5	90	6,2
30	2,1	100	6,9
40	2,8	110	7,6
50	3,5	120	8,3
60	4,1	130	9,0
70	4,8	140	9,7

Bemærkning: Afhængigt af producenten angives værdierne i psi, kPa eller bar.

Figur: Påtryk på dæksiden (eksempel)

11.2.2 Indstillinger

1. Kontrollér eller tilpas lufttrykket ved at skrue eller trække beskyttelseshætten på ventilen af og om nødvendigt åbne ventilen.
2. Placer en lufttrykmåler eller en luftpumpe med visning af trykket på ventilen og aflæs trykket. Vær opmærksom på, at du anvender den rigtige påsætning til din ventiltipe.
 - Hvis lufttrykket er for lavt, så fyld dækkene op med en luftpumpe.
 - Hvis lufttrykket er for højt, så slip luft ud.
 - Vælg et lufttryk inden for den under- og overgrænse, der er angivet på dækkene, og som passer sammen med hhv. din kropsvægt, evt. ekstra vægt og dine kørevaner.
3. Hhv. skru og tryk beskyttelseshætten på ventilen efter indstillingen af lufttrykket.
 - Benyt i den forbindelse ikke for mange kræfter.
4. Kontrollér efter indstillingen af lufttrykket, at den nederste fingermøtrik sidder fast (se figuren »Ventiltyper«).
 - Skru fingermøtrikkerne fast med afmålt kraft.

12 Opbevaring og bortskaffelse

12.1 Opbevaring

Hvis cyklen ikke benyttes i en længere periode, skal du følge følgende punkter ift. opbevaringen:

- Rengør cyklen.
- Opbevar cyklen frostfrit og beskyttet mod store temperaturforskelle i et tørt rum.
- For at undgå en deformation af dækkene, så opbevar cyklen ved at hænge den i stellet.
- Ved en cykel med udvendige gear, skal du forrest skifte til det lille kædehjul og bagerst til det mindste tandhjul, for at aflaste kablerne så meget som muligt.

Bemærkning: Skift efter opbevaringen kædehjulet og tandhjuls-kassetten tilbage til en kombination af tandhjul, der passer til kørsel, inden du igen benytter cyklen (se kapitlet »Kombinationer af tandhjul« på side 47).

ADVARSEL

Farer for børn og personer med utilstrækkelig viden eller evner!

Fare for ulykker og personskade!

- Lad ikke børn lege med cyklen.
- Sørg for, at det ikke er børn, der gennemfører rengøring, pleje og vedligeholdelse.

FORSIGTIG

Klemning og kvæstelse af legemsdele pga. bevægelige dele.

Fare for personskade!

- Vær forsigtig ved håndteringen af bevægelige dele, så du ikke får klemt fingrene.
- Bær evt. beskyttelseshandsker.

BEMÆRK

Anvendelse af forkert rengøringsmiddel.

Risiko for beskadigelse!

- Anvend ikke aggressive rengøringsmidler.
- Anvend ingen skarpe, kantede eller metalliske rengøringsgenstande.
- Rengør aldrig cyklen med en hård vandstråle eller en højtryksrenser.

BEMÆRK

Olie eller fedt drypper ned.

Forurening!

- Vær opmærksom på, at ingen olie eller fedt drypper ned.
- Fjern omgående spildt olie og fedt med en klud.
- Bortskaf spildt olie eller rester af fedt på en miljøvenlig måde iht. de gældende specifikke nationale og regionale bestemmelser.

Det har du brug for ved rengøring:

- Rene rengøringsklude;
- Mildt, lunkent sæbevand;
- Blød børste eller svamp;
- Rengørings- og konserveringsmidler.
- Få evt. din autoriserede forhandler til at rådgive dig om egnede rengørings- og konserveringsmidler.
- Rengør også cyklen regelmæssigt ved små mængder af snavs.
- Tør alle overflader og komponenter af med en let fugtet svamp.
- Anvend mildt sæbevand til at gøre svampen fugtig.
- Tør efter rengøring alle overflader og komponenter af, så de er tørre.
- Behandl lakflader og metalliske overflader på stellet mindst en gang hvert halve år.
- Behandl ved fælgbremser ikke fælgene, og ved skivebremser ikke bremseskiverne.
- Vær opmærksom på og følg bemærkningerne fra den vedlagte information fra producenten ift. rengøring af enkelte komponenter.

12.2 Bortskaffelse

- Hvis du har en elcykel, skal du læse om bortskaffelse i den originale brugsanvisning.

12.2.1 Bortskaffelse af emballage

- Sortér emballagen ved bortskaffelse. Aflever pap/karton til genbrugspapir, folie til restaffald.

12.2.2 Bortskaffelse af smøre- og plejemidler

- Bortskaf smøre-, rengørings- og plejemidler på en miljøvenlig måde. Disse midler må ikke komme i husholdningsaffaldet, i kloaksystemet eller i naturen. Læs oplysningerne på emballagen. Bortskaf smøre-, rengørings- og plejemidler vha. et indsamlingssted for farligt affald.

12.2.3 Bortskaffelse af dæk og slanger

Dæk og slanger er ikke restaffald eller husholdningsaffald.

- Bortskaf dæk og slanger på et genbrugscenter eller et indsamlingssted i din by eller kommune.

12.2.4 Bortskaffelse af cykel

- Bortskaf cyklen hos en skrothandler.

13 Eftersynsprotokol

1. eftersyn

Efter ca. 200 km eller 2 måneder

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

2. eftersyn

Efter ca. 1000 km eller 1 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

3. eftersyn

Efter ca. 2000 km eller 2 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

4. eftersyn

Efter ca. 3000 km eller 3 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

5. eftersyn

Efter ca. 4000 km eller 4 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

6. eftersyn

Efter ca. 5000 km eller 5 år

Udførte handlinger:

Obstruerede materialer:

14 Cykelpapirer

Model _____ Type _____

Stelnr. _____ Farve _____

Aluminiumskomponenter Stel Fælg Gaffel _____

Bremse

Forhjulsbremse Fælgbremse Rullebremse Skivebremse

Baghjulsbremse Fælgbremse Rullebremse Skivebremse Fodbremse

Hjul

Fælgstørrelse 20" 24" 26" 27,5" 28" 29" Dækstørrelse

Fælg Slidgrænse forefindes

Quick release-anordninger

Sadelpind Forhjul Baghjul

Lys Navdynamo Elcykel (batteri) Batterilygter

Affjedring Affjedret sadelpind Fjedergaffel

Tilbehør

Bagagebærer monteret kan eftermonteres ikke egnet til bagagebærer

Cykelkurv monteret kan eftermonteres ikke egnet til cykelkurv

Ringlås monteret

Anhænger/barnestol Montering af anhængertræk og barnestole er ikke tilladt.

Tilladt samlet vægt 130 kg 140 kg 170 kg _____

Fremdrift kæde-træk rem-træk

Gearskifte Navgear _____ Udvendige gear _____

Særligt _____

Tip til forhandleren: Kopier cykelpapirer og overdragelsesprotokol, og tilføj kopierne til dit kundekartotek.

15 Overdragelsesprotokol

15.1 Forhandler

Overdragelsen til kunden af den cykel, der er nævnt i cykelpapirerne, er sket efter

- slutmontage af cyklen,
- kontrol af alle skrueforbindelser,
- funktionskontrollen af alle komponenter,
- fjernelse af overskydende fedt og olie,
- en testkørsel,
- indstilling af cyklen, så den passer til kunden,
- instruktion af kunden ift. brugen af cyklen,
- henvisning til kunden om, at der efter 200 km skal gennemføres et eftersyn
- henvisning til kunden om at læse brugsanvisningen inden første anvendelse.

Stempel

Sted, dato _____

Underskrift _____

15.2 Kunde

Efternavn _____

Fornavn _____

Vej _____

Postnr./By _____

Tlf. _____

E-mail _____

- Cykelpapirerne blev udfyldt af den autoriserede forhandler.
- Cyklen blev indstillet til mig.
- Jeg har fået den grundlæggende betjening af cyklen forklaret.

Jeg har modtaget følgende brugsanvisninger:

Cykel Elcykel Elcykel 45 km/t

Sted, dato _____

Underskrift _____

16 Kolofon

Ansvarlig for salg og marketing

Hermann Hartje KG

Deichstraße 120–122

27318 Hoya/Weser

Tlf. +49 (0) 4251–811-90

info@hartje.de

www.hartje.de

Denne brugsanvisning for din cykel opfylder kravene og anvendelsesområdet for standarderne DIN EN 4210 og DIN EN 82079-1.

© Mangfoldiggørelse, genoptryk og oversættelse samt enhver form for økonomisk udnyttelse, også i uddrag, i trykt eller elektronisk form, er kun tilladt med forudgående, skriftlig tilladelse.

Version 2023_01_QIO_FAHRRAD_DA

Overdraget af

Salg:
Hermann Hartje KG
Tlf. +49 (0)4251-811-90
info@hartje.de
www.hartje.de

Qio